

Concept en geanonimiseerde PARTICIPATIENOTA

Omgevingsvisie Alkmaar 2040

Concept en geanonimiseerde Participatienota Omgevingsvisie Alkmaar 2040

De ontwerp-omgevingsvisie Alkmaar 2040 heeft vanaf donderdag 15 juni 2017 tot en met woensdag 26 juli 2017 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn kon eenieder een zienswijze over de visie naar voren brengen. Gedurende de inzageperiode zijn er informatiebijeenkomsten georganiseerd op 20 juni en 5 juli 2017. De visie werd daar gepresenteerd, kon worden ingezien en ambtelijke toelichting was beschikbaar.

Gezien de privacygevoelige informatie is de concept participatienota die gepubliceerd wordt geanonimiseerd.

Er zijn twintig zienswijzen ingekomen van:

Ad 1 - Ad 20

*Zienswijzen die vanaf 27 juli zijn ontvangen, zijn juridisch niet ontvankelijk. De gemeente heeft er echter voor gekozen ook deze zienswijzen te behandelen vanuit de behoefte aan een sterk participatietraject en om de omgevingsvisie verder te verbeteren.

Hieronder zijn de zienswijzen op hoofdpunten samengevat en van een gemeentelijk standpunt voorzien. De gemeenteraad ontvangt bij de behandeling van de reactie op de zienswijzen de originele ingediende zienswijzen.

Aanpassingen in de omgevingsvisie naar aanleiding van ingediende zienswijzen zijn **dikgedrukt** weergegeven.

Ad 1

1.1 Wonen

Ad 1 ziet in de concept-omgevingsvisie overeenkomsten met het provinciaal woonbeleid, onder meer:

- de prominente aandacht voor verdichting / binnenstedelijk bouwen (en als gevolg daarvan het open houden van het landelijk gebied);
- de ontwikkeling van diversiteit aan woningtypen, aansluitend op de vraag;
- de sturing op kwaliteit bij het toevoegen van woningen aan de voorraad met aandacht voor betaalbaar en duurzaam wonen;
- maatregelen die ervoor zorgen dat ouderen langer vitaal thuis kunnen blijven wonen.

Wel mist Ad 1 in de tekst de ambitie in het Regionaal Actie Programma (afspraken 3) om prioriteit te geven aan woningbouwlocaties op OV-knooppunten (programma Zaancorridor).

Beantwoording:

In de ambitie Kanaalzone Alkmaar gaat de omgevingsvisie kort in op het herontwikkelen van stationsomgevingen met als doel het stimuleren van het gebruik van het station met een streven naar hoofdfrequent spoor langs de Zaancorridor richting Amsterdam (blz. 23, paragraaf: herontwikkeling stationsomgevingen). De Zaancorridor en de ontwikkeling van de Alkmaarse Kanaalzone worden daar aan elkaar gekoppeld. Een groot deel van de beoogde ontwikkelingen binnen de Alkmaarse Kanaalzone sluit aan bij het ontwikkelen van stationsomgevingen, aangezien de zone grotendeels binnen de 1200-meter zone valt, zoals gehanteerd in de Zaancorridor. De gemeente blijft daarom graag in gesprek met Ad 1 om nu en in de toekomst voldoende woningbouw mogelijk te maken binnen deze zone.

1.2 Duurzaamheid en energietransitie

De gemeente besteedt terecht veel aandacht aan het vraagstuk van energietransitie. Dit zal onherroepelijk leiden tot transformatie van stedelijk en landelijk gebied. Daarnaast is de energietransitie niet los te zien van andere opgaven. U geeft aan dat u een energietransitie-plan gaat opstellen en daarvoor alle mogelijkheden voor transitie in beeld brengt. In dat licht wijst de provincie op de ruimtelijke verkenning

energietransitie Noord-Holland Noord, die in samenwerking met de regio is opgesteld. Hierin staan de opgaven en kansen voor Alkmaar en de regio Alkmaar beschreven, onder andere de potentie van geothermie voor deze regio. Ad 1 hoopt dat dergelijke kansen een concrete uitwerking krijgen.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

1.3 Economie

De tekst in de concept-omgevingsvisie over detailhandel komt overeen met de regionale visie die de regio Alkmaar heeft opgesteld. Ad 1 zit met de gemeente op dezelfde lijn om voorzichtig om te gaan met nieuwe ontwikkelingen. Als aandachtspunt willen we u nog meegeven dat in de regionale detailhandelsvisie er naar gestreefd wordt om het aantal solitaire detailhandelslocaties te verkleinen. Dit is een ambitie die overeenkomt met de doelstelling van de provincie: naar minder, maar goede winkelconcentraties. Dit streven ziet Ad 1 niet terug in de concept-omgevingsvisie.

Beantwoording:

De gemeente staat achter de uitgangspunten zoals benoemd in de regionale detailhandelsvisie. Met het ontwikkelen van de Alkmaarse Kanaalzone kan het in de toekomst echter nodig zijn om in de nieuwe stedelijke leefgebieden langs het kanaal kleinschalige detailhandel toe te voegen – samen met andere functies die de leefbaarheid van de nieuwe wijken bevorderen. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling nieuwe winkelcentra toe te voegen aan het bestaande aanbod, maar kleinschalige detailhandelsvoorzieningen die de dynamiek, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de kanaalzone vergroten, worden niet uitgesloten in de toekomst.

1.4 Kanaalzone

Ad 1 vraagt als vaarweg- en nautisch beheerder aandacht voor het feit dat het Noordhollandsch Kanaal een zeer belangrijke route voor de beroepsvaart is. De mogelijkheden voor nieuwe aanlegplaatsen en voorzieningen in het kanaal zijn beperkt. Het Noordhollandsch kanaal is ook een staande-mast-route. Ad 1 is positief en bereid te kijken naar mogelijkheden om het water van het kanaal in te zetten als onderdeel van recreatieve natte netwerken en als transportalternatief voor vervoer over de weg. Meer bedrijvigheid langs het kanaal bij de Boekelermeer kan aanleiding zijn om een keermogelijkheid voor de beroepsvaart te maken, omdat anders de ring N242 bij de Leeghwaterbrug door toename van brugopeningen te veel wordt belemmerd.

Beantwoording:

De bereikbaarheid, bruikbaarheid en beleefbaarheid van water in de stad is een belangrijk aspect in de omgevingsvisie. De gemeente gaat daarom graag in constructief gesprek met Ad 1 over hoe het kanaal aantrekkelijker gemaakt kan worden en de bruikbaarheid en beleefbaarheid voor de stad ervan kunnen worden verbeterd.

1.5 Compacte Stad

De gemeentelijke ambitie op het gebied van klimaatadaptatie wordt ondersteund door Ad 1. Ad 1 suggereert om deze ambitie nog concreter te maken, door bijvoorbeeld vast te leggen dat bij nieuwe ontwikkelingen er standaard een klimaatstresstest wordt uitgevoerd, met hulp van het hoogheemraadschap, en dat de uitkomsten daarvan zoveel mogelijk in de nieuwe ontwikkeling worden meegenomen.

Beantwoording:

De gemeente heeft maandelijks Watertoetsoverleg met het hoogheemraadschap, waarin de allervroegste fase van elke ontwikkeling wordt besproken, zodat alle waterkwaliteits- en kwantiteitseisen kunnen worden geïntegreerd in het definitieve ontwerp. Ook klimaatadaptatie wordt hierin meegenomen. Ieder bestemmingsplan heeft daarbij een 'overstromingsparagraaf', waarin wordt aangegeven wat de risico's in het plangebied zijn op basis van de huidige scenario's. Verder is de gemeente Alkmaar bezig met het opstellen van een klimaatstresstest voor de gehele gemeente, in navolging van de KlimaatTrap-analyse die Stadswerk072 voor Alkmaar heeft gemaakt. In de omgevingsvisie zal dit echter, vanwege het uitvoeringskarakter, niet nader worden benoemd.

1.6 Landelijk gebied

Ad 1 vindt het eveneens belangrijk dat het landelijk gebied open en beleefbaar blijft en dat de cultuurhistorische en ecologische waarden van de Schermer en de Eilandspolder behouden blijven en versterkt worden. We onderschrijven daarbij het belang van kleinschalige initiatieven en mogelijkheden voor schaalvergroting van de landbouw en daarmee gepaard gaande oplossingen voor vrijkomende agrarische bebouwing. In april jl. heeft Ad 1 besloten om in de ruimtelijke verordening (de PRV) het onderscheid

tussen grootschalige en gecombineerde landbouw op te gaan heffen, mits schaalvergroting gepaard gaat met ruimtelijke kwaliteit. Ad 1 constateert verder dat de gemeente serieus aandacht heeft voor de problematiek in de Schermer met betrekking tot bodemdaling, verzilting, waterkwaliteit.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

Ad 2

2.1 Noordhollandsch kanaal als Alkmaarse stadsrivier

In de visie wordt het Noordhollandsch kanaal Alkmaarse stadsrivier genoemd. Historisch gezien is het kanaal behalve het deel wat de Rekere was, nooit rivier geweest. Hoewel stadsrivier goed in het gehoor ligt willen wij de suggestie doen de naam Kanaalzone te gebruiken.

Beantwoording

De ambitie en het uitvoeringsprogramma behouden de naam 'Ontwikkeling Kanaalzone Alkmaar'. De term 'stadsrivier' is gebruikt als toekomstbeeld vanuit de gedachte dat oevers van een stadsrivier vaak aantrekkelijk zijn dan die van een kanaal.

2.2 Flaneermogelijkheid ten koste van autoverkeer op Kanaalkade

Op pagina 22 wordt voorgesteld langs het kanaal aantrekkelijke verblijfsplekken vorm te geven, waarbij het noodzakelijk is de verkeersstromen op een andere manier te organiseren. Ad 2 onderschrijft dat. Nu al wordt het fietspad langs de Kanaalkade gebruikt als ontschepingsgebied voor de cruiseschepen en is de flaneermogelijkheid op de Kanaalkade ter hoogte van de Karpertongarage een halve stoeptegels breed. Bij het inrichten van tweerichtingsverkeer op de Kanaalkade is de flaneermogelijkheid juist verminderd. Heeft de gemeente de ambitie de flaneermogelijkheid te vergroten ten koste van het autoverkeer? Dat zouden wij toejuichen.

Beantwoording

De gemeente zoekt in beginsel ruimte voor de goede afwikkeling van alle vormen van verkeer. Wel is het zo dat per plek wordt gekeken welke verkeersvorm het belangrijkste is. De openbare ruimte langs het kanaal bepaalt voor een groot deel de aantrekkelijkheid van het aangrenzende gebied en zal daarom van een hoog niveau zijn. Het faciliteren van alle bestaande verkeersfuncties past niet binnen de beschikbare ruimte op de Kanaalkade; dat is bekend. Bij het werken aan het uitvoeringsprogramma kunnen keuzes voorgelegd en gemaakt worden ten aanzien van het ruimtegebruik

2.3 Begrenzing Metropoolregio

Op de kaart op pagina 9 is zichtbaar dat de Starnmeer niet alleen binnen de gemeentegrens van Alkmaar valt, maar ook onder de Metropoolregio Amsterdam valt. Is dat toeval of opzet? Als het opzet is, wordt de nu nog groene polder volgebouwd, immers passend in de Zaanccorridor (pag. 10). Of valt de polder onder Ambitie III landelijk gebied (aantrekkelijk voor recreatie en toerisme door de stelling van Amsterdam, pag. 34)? Ad 2 pleit voor het behoud van een aantrekkelijke groene buffer tussen Zaandam en Alkmaar.

Beantwoording

Het volbouwen van groene polders is nadrukkelijk geen uitgangspunt van de omgevingsvisie. Het beleid is er juist op gericht om de landschappelijke karakteristiek van openheid te bevorderen. De regionale kaart laat globaal de invloedssferen zien van de regio's rond Alkmaar. Deze sferen zijn niet strak afgebakend maar lopen geleidelijk in elkaar over. Daarom zal de kaart hierop niet worden aangepast. Overigens is ook het uitgangspunt van de Metropoolregio Amsterdam niet het volbouwen van het landelijk gebied, maar juist geconcentreerd bouwen in bestaande kernen en rond stations.

2.4 Samenwerking HAL-gemeenten

In de visie wordt vooral gesproken over de stad Alkmaar die zich richt naar de Metropoolregio Amsterdam, veel minder naar de stadregio Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk. Wanneer deze HAL nog meer een overloopgebied van Amsterdam wordt, en dat is in de visie een ambitie, zullen deze drie gemeenten steeds of nog meer samen moeten werken, als was het maar om de infrastructuur op elkaar af te stemmen. Nu al ontstaan er in de spits files op de A9 en de Ring Oost. De mogelijkheid van fusie of vergaande samenwerking tussen de HAL-gemeentes wordt niet genoemd in de conceptvisie, in de ogen van Ad 2 eerder een realiteit dan een ontkenning.

Beantwoording

De omgevingsvisie is gericht op de hoofdlijnen van het gemeentelijk beleid tot het jaar 2040. Het tot stand komen van gemeentelijke herindelingen binnen deze periode doet niets af aan hoe de gemeente Alkmaar naar zichzelf en de regio kijkt. Het speculeren over gemeentelijke herindelingen waarbij de gemeente Alkmaar deel van zou uitmaken is dan ook niet aan de orde binnen deze visie voor langere termijn. Overigens vindt er regelmatig contact plaats met de provincie over de verkeerssituatie op de provinciale wegen rond de stad.

2.5 Graft de Rijk en Starnmeer bij Alkmaar betrekken

In ambitie III, landelijk gebied pagina 34, noemt de gemeente de Schermer, de Eilandspolder en De Rijk aantrekkelijk voor toeristen. Graft – De Rijk richt zich, vooral, maar niet alleen met het Openbaar Vervoer, meer op Purmerend dan op Alkmaar, Starnmeer richt zich meer op Zaandam-Wormerveer. In de visie missen wij de plannen om deze dorpen meer bij Alkmaar te betrekken.

Beantwoording

Het gebied van de voormalige gemeente Graft- De Rijk heeft als kenmerk de ligging tussen verschillende regionale verzorgingscentra, waaronder Alkmaar. De mogelijkheid tot het maken van een eigen keuze voor een verzorgingscentrum is een aantrekkelijke factor voor het wonen en leven in dat gebied. Het beleid is er daarom niet op gericht om de stad Alkmaar als exclusief verzorgingscentrum te positioneren voor bewoners van Graft-De Rijk.

Ad 3

3.1 Dempnen Noordhollands kanaal

De visie is een saai en herhalend verhaal en mist de fikse hap. Vooral de ontwikkeling Kanaalzones is om moedeloos van te worden. Menig ontwikkeling is daar al stukgelopen en nu probeert de gemeente het weer. Het is gedoemd te mislukken. De oorzaak is simpel: uw 'Stadsrivier' is de boosdoener. Een erfenis uit het verleden die verdeeldheid heeft gezaaid en nooit het beoogde doel heeft bereikt. De enige manier is, om het Noordhollands kanaal zijn oorspronkelijke loop te geven en de route door de stad te dempen. Het lost tal van zaken op. De bruggen met hun moeilijke toegangen verdwijnen, de boten hoeven geen moeilijke manoeuvres meer te maken en er komt een behoorlijk stuk stadsontwikkeling voor in de plaats.

Beantwoording:

De gemeente beschouwt de ontwikkeling van de Kanaalzone Alkmaar als grote kans voor de stad als geheel. De aanwezigheid van het Noordhollandsch Kanaal in de stad is nauw verweven met de historie van de stad en als zodanig een belangrijk onderdeel van de identiteit van de stad. Daarnaast ligt het eigendeom van het Noordhollandsch Kanaal niet bij de gemeente Alkmaar, maar bij de Provincie Noord-Holland en vormt het kanaal onderdeel van een binnenvaartroute. Het ligt vanuit dit oogpunt dan ook niet voor de hand het kanaal uit het stadsbeeld te verwijderen – los van de praktische en financiële onmogelijkheid een nieuw, omgeleid kanaal aan te leggen buiten de bestaande stadsgrenzen.

3.2 Opvallende termen uit de visie

Indiener geeft aan enkele termen onvoldoende uitgewerkt te vinden: "Stedelijk wonen met werkgelegenheid binnen handbereik, waar en wat? Duurzaam ondernemen, wat is dat? Bedrijfsvoering verduurzamen, hoe doe je dat? Nieuwe technologische mogelijkheden voor de agrarische sector, hoe, terwijl de grootschaligheid toeneemt en werkgelegenheid drastisch daalt? Regionale voorzieningen voor Alkmaarders, voor de stads- of regiobewoners? Versterkende verdeling van bedrijvigheid, tussen Alkmaar en de regio?"

Beantwoording:

De omgevingsvisie richt zich op de hoofdlijnen van beleid tot het jaar 2040. Daarom zijn per ambitie alleen globaal verhaallijnen beschreven en worden nadere detailleringen bewust niet opgenomen. Deze krijgen een plek in uitvoeringsprogramma's die mettertijd een concrete invulling zullen vormen van de ambities. Een nadere invulling van de door indiener genoemde termen zal daarbij volgen.

3.3 Concurrentie van Purmerend en Zaandam

Graft-De Rijk, de Graftdijken en Markenbinnen trekken naar Purmerend en Zaanstad, wat doet Alkmaar daaraan? Het openbaar vervoer v.v. naar Purmerend is vele malen beter, in vergelijking met Alkmaar.

Beantwoording:

Het gebied van de voormalige gemeente Graft- De Rijk heeft als kenmerk de ligging tussen verschillende regionale verzorgingscentra. De mogelijkheid tot het maken van een eigen keuze voor een verzorgingscentrum is een aantrekkelijke factor voor het wonen en leven in dat gebied. Het beleid is er

daarom niet op gericht om de stad Alkmaar als exclusief verzorgingscentrum te positioneren voor bewoners van Graft-De Rijk.

Ad 4

4.1 Veiligheid

Indiener geeft aan dat de omgevingsvisie onvoldoende ingaat op het thema veiligheid. Daardoor kan indruk ontstaan dat ruimtelijke inrichting en de ambities weinig relatie hebben met veiligheid. Indiener geeft aan dat Ad 4 risico's in kaart brengt en vertaalt in scenario's met gevolgen naar de omgeving, daarbij valt op dat menselijk falen/handelen in veel gevallen de oorzaak van onveilige situaties is. Bij het vaststellen van de omgevingsvisie zou geanticipeerd moeten worden op een ontwikkeling van de Kanaalzone in combinatie met toename van vervoer over water. Indiener adviseert dat de Gemeente Alkmaar de veiligheid van bewoners als belangrijke doelstelling van de omgevingswet benoemt en ambieert om bij alle ruimtelijke processen potentiële ongevalsscenario's te beschouwen.

Beantwoording:

De gemeente vindt het veiligheidsaspect vanzelfsprekend van groot belang bij de ontwikkeling van nieuwe leefomgevingen en neemt de opmerking voor kennisgeving aan.

4.2 Relatie duurzaamheid en brandveiligheid

Indiener waarschuwt voor verduurzaming door isolatie. Met de huidige technieken kan isolatie een brandversneller zijn. Ook nieuwe technieken van bijvoorbeeld energie opwekking of opslag zijn in den beginne regelmatig brandgevaarlijk gebleken. Brand doorbreekt het 'cradle tot cradle' principe, zorgt voor onveiligheid, draagt bij aan vervuiling van het milieu en de verbrandingsproducten zijn zonder uitzondering schadelijk voor de gezondheid.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan en leidt de zorgen door aan de Teams Duurzaamheid en Vergunningen binnen de ambtelijke dienst.

4.3 Voorkomen van afbrandscenario's bij duurzaam bouwen

Indiener waarschuwt voor gebouwonwerpen die niet gericht zijn op brandveiligheid, maar op ontvluchting waarna het pand afbrand. Dit is niet duurzaam omdat het resultaat vernietiging van grondstoffen, een emissie van voor de gezondheid schadelijke stoffen en een onbedoelde bijdrage aan de opwarming van de aarde door de extra CO₂ uitstoot. In een agrarische omgeving kan een brand ook een verstoring van het aanwezig evenwicht in plaagdieren en insecten opleveren. Het minimaliseren van afbrandrisico's misstaat volgens indiener niet in de omgevingsvisie.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan met de opmerking dat het toetsen van gebouwonwerpen een uitvoeringselement is dat niet wordt behandeld binnen de opzet en schaal van de omgevingsvisie.

4.4 Agrarische industrialisatie

Indiener pleit voor het situeren van duurzame innovatieve stadslandbouw op Alkmaarse bedrijventerreinen vanwege de betere bereikbaarheid van deze terreinen voor hulpdiensten. Daarnaast worden het agrarische Noord-Holland en de MRA vervlochten. Het gaat hier om landbouw in de vorm van bedrijfspanden waarin producten van zaadje tot eindproduct verblijven.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan, met de toevoeging dat agrarische bedrijfsactiviteiten zoals omschreven door indiener reeds mogelijk zijn op basis van het geldende bestemmingsplan voor de meeste Alkmaarse bedrijventerreinen.

4.5 Innovatieve (brand) veiligheid

Indiener pleit voor het samen optrekken en onderzoeken welke gebieden of gebouwtypen geschikt zijn voor nieuwe technische installaties, rekening houdend met veiligheid in de leefomgeving.

Beantwoording:

De gemeente denkt graag mee over het veiliger maken van haar grondgebied en staat open voor overleg dat leidt tot een veiliger leefomgeving.

Ad 5

5.1 Oriëntatie op ontwikkeling

Indiener geeft aan dat de omgevingsvisie gericht is op het creëren van economische waarde waarbij cultuur en cultuurhistorisch erfgoed een functie lijken te hebben om het economisch leven te versterken. Indiener pleit voor cultuur en erfgoed als identiteitsvormende elementen voor de inwoners van Alkmaar. Het erfgoed draagt vanwege de diversiteit en het lange (her)gebruik bij aan het duurzaam omgaan met onze omgeving en aan de leefbaarheid van deze omgeving. Indiener is van mening dat de visie in de Erfgoednota van de gemeente wordt losgelaten in de concept-omgevingsvisie.

Beantwoording:

De omgevingsvisie is zeker niet alleen gericht op het creëren van economische waarde, maar veel meer op het creëren van maatschappelijk waarde voor de inwoners van de gemeente Alkmaar. Het rijke erfgoed van de gemeente is aantrekkelijk en draagt bij aan de lokale identiteit van de gemeente. Daarom wordt het erfgoed door de gemeente gekoesterd en waar mogelijk, wordt erfgoed ingezet als inspiratie voor volgende generaties om verder te bouwen aan stad en land. Er is dan ook geen verschil in opvatting over erfgoed tussen de erfgoednota en de omgevingsvisie.

5.2 Erfgoed is een kernkwaliteit

Op veel beleidsterreinen legt erfgoed het fundament voor kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Erfgoed is, als kernkwaliteit, een onmisbare bouwsteen die de identiteit en belevingswaarde van de gemeente vormt. Erfgoed verdient het om vanuit het oogpunt van identiteit en identificering te worden behouden en vitaal te blijven voor de generaties na ons. Erfgoed levert unieke locaties. Herbestemming van kerkgebouwen, stolpboerderijen, industriële complexen en andere monumentale gebouwen levert een attractieve woon- of werkomgeving en culturele hotspots op.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan

5.3 Kansenskaart

Indiener raadt het opstellen van een kansenskaart aan van (binnenkort) leegstaand erfgoed. Ook verdient het religieus erfgoed in de gemeente een visie van de gemeente, nu op veel plekken sloop dreigt van deze karakteristieke panden in wijken en dorpen door ontkerkelijking. Uitgangspunt zou moeten zijn dat voordat nieuwbouw wordt toegestaan, eerst huisvestingsmogelijkheden in bestaand erfgoed zijn overwogen. Het vroegtijdig onder de aandacht brengen bij inwoners, organisaties en ondernemers, in de planfase van projecten, vergroot de kans op succes.

Beantwoording:

Het opstellen van een dergelijke kaart heeft het karakter van een uitvoeringsproject en wordt daarom niet genoemd in de omgevingsvisie, die een globaler karakter heeft dan de uitvoeringsprojecten. Wel is de gemeente momenteel bezig met het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart.

5.4 Hergebruik en herbestemming onder druk

Door het dominante economisch denken ervaart het erfgoed een voortdurende druk om te moeten inleveren of wijken voor economische kortetermijnbelangen. Omgevingsplannen kunnen enige bescherming bieden tegen sloop of aantasting, maar ook bij het vaststellen van deze plannen staat nu het ruimte geven aan economische groei voorop. Hergebruik en herbestemming van bestaande panden in de Alkmaarse binnenstad staat al onder druk door de wijze waarop boven heel veel panden meer bouwhoogte wordt toegestaan dan de huidige bebouwing. De formulering op pagina 15 van de concept-omgevingsvisie dat 'de nieuwe ontwikkelingen afgestemd moeten zijn op de maat en schaal van de bestaande gebouwen in de binnenstad' stelt ons nog niet gerust. Dit is voor velerlei uitleg vatbaar. In de Commissie Ruimte van 6 september 2016 bleek de visie van Ad 5 gedeeld te worden door een meerderheid, en werd de politieke wens uitgesproken om dit terug te draaien.

Beantwoording:

De omgevingsvisie is een document op hoofdlijn met een brede horizon. Hierbij volstaat de globale typering van 'het afstemmen van nieuwe ontwikkelingen op de maat en schaal van de bestaande gebouwen in de binnenstad'. Concrete bouwhoogten en andere concrete regels die aan bouwplannen worden verbonden, vormen onderdeel van bestaande en op te stellen bestemmingsplannen en, in de toekomst,

omgevingsplannen.

5.5 Wijken rond de binnenstad

De binnenstad wordt omringd door een schil van wijken die inmiddels steeds meer historische waarde krijgen: Spoorbuurt Bergerhof, Blaauwstraatkwartier, Westerhoutkwartier, Bloemenwijk, Schilderswijk, Nassaukwartier, Emmakwartier, Staatsliedenbuurt en Oud-Rochdale. Ook deze wijken weerspiegelen de Alkmaarse geschiedenis en identiteit. Uitbreiding van het gebied dat kan rekenen op enige bescherming als beschermd stadsgezicht, kan een zeker tegenwicht bieden aan de economische druk om woningen, bedrijfsgebouwen, scholen en kerken af te breken en te vervangen door nieuwbouw. Deze wijken verdienen een conserverend omgevingsplan.

Beantwoording:

In algemene zin stelt de gemeente dat in de omgevingsvisie verdichting in oude woonwijken geen doel op zich is, maar slechts dient ter verbetering van bestaande ruimtelijke structuren en het verbeteren van de identiteit van de betreffende buurt. Hierbij valt niet uit te sluiten dat in de toekomst bouwplannen worden toegestaan in vooroorlogse wijken, maar er zal altijd moeten worden aangetoond wat de waarde van de ruimtelijke ingreep is voor het karakter van de omliggende buurt.

5.6 Buiten de stad

In de concept-omgevingsvisie wordt behoud van erfgoed in de voormalige gemeente Schermer en Graft-De Rijk en de identiteit aldaar ondergeschikt gemaakt aan economische waarden. De agrarische sector moet tot 2040 geen strobreed in de weg worden gelegd, en zelfs mogen eigenaren van stolpboerderijen zelf bepalen of hun stolp monumentale status krijgt. Erfgoedbescherming mag hier volgens de concept-omgevingsvisie de economische groei absoluut niet hinderen. In onze beleving wordt hiermee al een voorschot genomen om het conserverende karakter van het huidige bestemmingsplan van de Schermer te zijner tijd los te laten. Dat vindt Ad 5 een ontwikkeling in de verkeerde richting. Het gaat hier om een droogmakerij die de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in 2005 waardevol genoeg vond om een zeldzame procedure te starten om er een rijksbeschermd landschapsgezicht van te maken. Een overwegend economische benadering om naar deze droogmakerij te kijken, vinden wij dan niet op zijn plaats.

Beantwoording:

In de omgevingsvisie wordt gesteld dat de schaalvergroting in de landbouw hand in hand gaat met het verbeteren van de landschappelijke karakteristiek op basis van de gedachte 'behoud door ontwikkeling'. De gemeente staat een ontwikkeling van het landelijk gebied voor waarbij bedrijfsvergroting bijdraagt aan de herkenbaarheid van het gebied en vrijkomende agrarische erven worden ingericht volgens gebiedseigen ordeningsprincipes. Het ligt voor de hand dat de wijze waarop de schaalvergroting tot stand zal komen met bijbehorende verschijningsvorm, nader vormgegeven zal worden in nauw overleg met zowel vertegenwoordigers uit de agrarische sector als natuur- en landschapsorganisaties en bewoners van het landelijk gebied zodat alle belangen inclusief het erfgoedbelang voldoende aan bod komen in het proces.

5.7 Beschermd dorps- en landschapsgezicht

Het centrum van De Rijk is in 1968 aangewezen als rijksbeschermd dorpsgezicht. Vijftig jaar later is de uniciteit van het buitengebied en de dorpen in de huidige gemeente Alkmaar alleen maar toegenomen. De Erfgoedverordening van de gemeente Alkmaar biedt de mogelijkheid om meer gebieden aan te wijzen als beschermd dorps- en landschapsgezicht. Wellicht helpt een beschermde status om het unieke karakter extra te benadrukken en mensen bewust te maken hoe bijzonder hun leefomgeving is.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan met de aanvulling dat de gemeente op dit moment werkt aan het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart en heeft potentiële monumenten geïnventariseerd. Op basis van de uitkomsten zullen voorstellen gedaan worden voor het al dan niet aanwijzen van nieuwe gemeentelijke monumenten of gemeentelijke beschermde dorps- en stadsgezichten.

5.8 Bedrijventerreinen

Voorts vraagt Ad 5 om een zeer kritische blik zodra de roep ontstaat om bedrijventerreinen in het buitengebied verder uit te breiden terwijl niet-agrarische bedrijven zich beter op bestaande bedrijventerrein in Alkmaar kunnen vestigen. Hier is nog veel leegstand en ruimte voor nieuwe vestiging. Bij een ambitie voor een compacte stad hoort dat niet-plaatsgebonden economische activiteiten van inwoners uit het buitengebied primair worden geconcentreerd binnen de Alkmaarse stadsgrenzen. Dit achten wij van belang uit oogpunt van behoud van het unieke landschapsgezicht.

Beantwoording:

In de omgevingsvisie is een ambitie opgenomen om zowel stad als dorpen compact te houden. Het uitbreiden van bedrijventerreinen in het landelijk gebied ondersteunt deze ambitie niet. Wel wijst de gemeente erop dat bestaande bedrijventerreinen bijdragen aan de lokale werkgelegenheid en daarmee aan de vitaliteit van de dorpen. Wat betreft het vestigen van niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied is een passage opgenomen dat het vestigen van niet-agrarische bedrijven in vrijkomende agrarische bebouwing, anders dan bedrijven in de recreatieve sector, niet de voorkeur heeft.

5.9 Pleidooi voor Structuurvisie Cultuurhistorie met waardenkaarten

Op grond van het besluit Ruimtelijke ordening (BRO) moet de gemeente sinds 2012 bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening houden met de cultuurhistorische waarden. Wij pleiten ervoor dat de gemeente Alkmaar als vooruitstrevende erfgoedgemeente ook een Structuurvisie Cultuurhistorie opstelt naast de Omgevingsvisie. In deze structuurvisie legt de gemeente vast wat de belangrijke cultuurhistorische aspecten binnen haar grondgebied zijn en hoe zij deze in de toekomst wil benutten. De structuurvisie schept vooraf duidelijkheid voor inwoners, ontwikkelaars en andere belanghebbenden. De cultuurhistorische waardenkaart vormt de visuele weergave van de visie en geeft inzicht waar en met welke waarden de gemeente rekening houdt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ad 5 biedt samen met de Historische Vereniging Alkmaar haar diensten aan om te helpen leemtes te vullen in een reeks van cultuurhistorische waardenkaarten, als dit de opmaat kan vormen voor een Alkmaarse Structuurvisie Cultuurhistorie.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan met als aanvulling dat eerst de inventarisatie voor de cultuurhistorische waardenkaart wordt afgerond. Op basis van de uitkomsten zullen voorstellen gedaan worden voor eventuele verdere stappen ter bescherming van cultuurhistorisch erfgoed.

5.10 Welke erfgoedwaarden verdienen speciale bescherming?

Enkele zichtbare cultuur- en erfgoedwaarden die meer waardering en bescherming verdienen zijn:

1. De maat en schaal van de bestaande bebouwing van de historische kernen binnen de gemeente Alkmaar met de beeldbepalende elementen van de panden.

De verkaveling en het stratenpatroon van naast elkaar gelegen panden met de verschillende hoogten, kapvormen en gevelbreedte, inclusief de bijbehorende stegen zijn de kenmerkende elementen voor de Alkmaarse binnenstad en de historische kernen van Graft, De Rijk en Schermerhorn.

2. De verkaveling, het watersysteem met molens, stolpen en dorpskernen van de Schermer met de bijbehorende biotopen van de molens en stolpen.

Het watersysteem met een boezem en binnenboezem is nog aanwezig. Deze werden bemalen door de nog gedeeltelijk aanwezige Onder- Middel- en Bovenmolens. Van de verdwenen molens zijn de molenplaatsen nog zichtbaar. Dit alles is kenmerkend voor de Schermer.

Beantwoording:

*De gemeente beschouwt de Alkmaarse binnenstad als karakteristiek herkennings- en ontmoetingspunt voor zowel bewoners als bezoekers. In aanvulling op de bestaande Alkmaarse kwaliteiten van de compacte stad wordt daarom het volgende nieuwe punt toegevoegd: **‘De verkaveling en het stratenpatroon van naast elkaar gelegen panden met verschillende hoogten, kapvormen en gevelbreedten, zijn kenmerkende elementen voor de Alkmaarse binnenstad.’** In de bestaande Alkmaarse kwaliteiten van het landelijk gebied wordt punt 6 als volgt aangepast: **‘De dorpen in het landelijk gebied hebben een grote mate van eigenheid behouden. De verkaveling en het stratenpatroon van naast elkaar gelegen panden met verschillende hoogten, kapvormen en gevelbreedten, zijn kenmerkende elementen voor de historische kernen van Graft, De Rijk en Schermerhorn.’** De door indiener aangehaalde kwaliteiten voor het landelijk gebied worden door de gemeente onderkend, maar zijn al voldoende omschreven in de bestaande tekst waardoor geen verdere aanpassing nodig is.*

5.11 Hoe kunnen erfgoedwaarden speciale bescherming krijgen?

Meer specifiek pleit Ad 5 in het kader van de identiteit ervoor om:

- in Alkmaar-stad de maat en schaal van de bestaande bebouwing van het Beschermd stadsgezicht (binnenstad en Westerhoutkwartier) met de beeldbepalende elementen extra bescherming te geven in een spoedige actualisatie van het omgevingsplan. Wij bepleiten dan ook om bij vernieuwing alleen het bestaande bouwvolume toe te staan, met als doel
 - behoud van het stadssilhouet en de zichtlijnen vanaf de singels en kanaalkades rondom de binnenstad en de inkomende wegen naar de binnenstad met de nu kenmerkende bouwhoogtes,
 - behoud van straatbeeld met parcellering, bouwhoogte, diversiteit en zichtlijnen.

In de uitwerking in omgevings- en ontwikkelingsplannen vragen wij aandacht voor

- het vastleggen van de kenmerkende hoogtes en dieptes van de binnenstad vanaf de singels, kade, weg en dijk buiten de Singelgracht en het Noordhollandsch kanaal
- de definitie van de (binnen)stad voor dit doel. Volgens ons horen het Schermereiland en de Schelphoek er historisch gezien ook bij, ook omdat hier nog voldoende cultuurhistorisch erfgoed behouden is gebleven.
- het aangezicht van historische vergissingen zoals de Karpertongarage, Kanaalschiereilandgarage of de achterkant van voorheen V&D. Maak hier ook werk van. Naar aanleiding van " ... terugbrengen van de historische kadesfeer. ... " (p 21 OV2040),
- specifieke cultuurhistorische gebouwen zoals religieus erfgoed.

Beantwoording:

Met de aanpassingen gedaan op basis van de gemaakte opmerkingen in punt 5.10 is naar mening van de gemeente voldoende diepgang gegeven aan de karakteristiek van de stad Alkmaar en de historische kernen in het landelijk gebied. Daarnaast wijst de gemeente erop dat in bestemmingsplannen beeldbepalende panden een strakke bestemming genieten waarop goot- en nokhoogte zijn vastgelegd op de bestaande hoogte. Verdere concretisering vormt onderdeel van uitvoeringsprojecten en omgevingsplannen, maar passen niet in de globale opzet van de omgevingsvisie. Wat betreft de definitie van de binnenstad, houdt de gemeente vast aan de definitie van de Alkmaarse binnenstad zoals vastgelegd bij de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht door Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, namelijk het historisch deel van de stad binnen de huidige singels en het Noordhollandsch Kanaal. Voor een exacte begrenzing van de definitie verwijst de gemeente naar de plankaarten behorend bij de omgevingsvisie.

Ad 6

6.1 Het begrip Cultuur

Indiener stelt voor het begrip 'kunst en cultuur' te hanteren in plaats van alleen kunst.

Beantwoording:

*Met cultuur wordt in de visie ook kunst bedoeld. Daarom wordt onder het kopje Cultuur ook het woord **Kunst** toegevoegd in de tekst.*

6.2 Aandacht voor vormgeving

Indiener geeft aan dat de term vormgeving - of design -ontbreekt. Wat betreft de openbare ruimte is daarbij te denken aan straatmeubilair en nieuwe innovatieve producten. Waarbij duurzame materialen en productiemethoden worden toegepast, en nieuwe technologie.

Beantwoording:

De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners en bezoekers over een aantrekkelijke openbare ruimte beschikken. Visuele kwaliteit en het toepassen van innovatieve producten zijn daarom uitgangspunt bij inrichting van de openbare ruimte. Het aanleggen van de verlaagde kade op Overstad, het invoeren van LED verlichting, en de toepassing van vraag gestuurde afvalinzameling in de openbare ruimte zijn daarvan actuele voorbeelden. In de toekomst zal met het beschikbaar komen van nieuwe technologieën de innovatie van de openbare ruimte worden voortgezet. Op dit punt wordt de tekst niet aangepast.

Ad 7

7.1 Ambitie 1 Kanaalzone Alkmaar

- Zichtlijnen naar de oude stad bewaren en herstellen.
- Waterlijn (Noordervaart) van Alkmaar naar Hoorn stopt bij Overdie (zou ooit doorgetrokken worden naar Hoorn i.v.m. vervoer landbouwproducten)

Beantwoording:

Het is belangrijk dat zichtlijnen naar de Alkmaarse binnenstad vanaf het Noordhollandsch Kanaal behouden blijven. Het voert te ver om een studie naar zichtlijnen in de omgevingsvisie op te nemen vanwege de globale opzet van de visie. In de uitwerking wordt rekening gehouden met het zicht op de binnenstad. In de huidige planvorming van losse projecten langs het kanaal probeert de gemeente ook nu reeds zichtlijnen te herstellen of nieuwe zichtlijnen te creëren. Wat betreft de Noordervaart: De droogmakerij is geïsoleerd qua waterpeil waardoor het niet mogelijk is de Noordervaart door te trekken tot voorbij de fysieke grenzen van

de droogmakerij.

7.2 Ambitie 2 Compacte stad Alkmaar

- Maak voorzieningen c.q. winkeltjes in de Mare en Daalmeer waar men elkaar ontmoet, en waar duurzaam en groen gecombineerd wordt. Combineer hierin de gelden van bv. WMO in openbare gebouwen, buurthuizen.
- Idem voor het bedrijventerrein ten noorden van de Viaanse Molen dat omgezet zou kunnen worden om langs het kanaal een stadspark te kunnen laten ontstaan met ontmoetingscentra, volkstuinten, recreatie.

Beantwoording:

Met het toevoegen van nieuwe detailhandel in bestaande wijken is de gemeente op grond van de regionale detailhandelsvisie terughoudend. In fysieke zin is het daarnaast echter niet altijd mogelijk nieuwe voorzieningen te plaatsen in bestaande bebouwing, daar deze vaak alleen gebouwd en geschikt is voor een woonfunctie. Wel is het op basis van het huidige bestemmingsplan voor Alkmaar Noord mogelijk om aan huis kleine bedrijfsmatige activiteiten te ontplooiën in de woonomgeving. Voor bedrijventerrein Viaanse Molen wordt in lijn met de te ontwikkelen visie voor de Kanaalzone Alkmaar een ontwikkelingstraject opgestart waarin een groene invulling en een verbreding van functies het uitgangspunt is.

7.3 Ambitie 3 Landelijk gebied Alkmaar

- Natura 2000 gebieden grenzen aan de dorpskernen van Driehuizen, Graft, De Rijp en Grootschermer. Grenzend aan deze dorpskernen moet grootschalige woningbouw, dan wel intensieve veeteelt worden vermeden. Uitbreiding van grote agrarische bedrijven zou beperkt moeten worden. Bouwen aan de randen van Natura 2000 gebied moet vermeden worden.

Beantwoording:

De omgevingsvisie gaat uit van een compacte stad en compacte dorpen. Grootschalige woningbouw aan de rand van de dorpen is dan ook niet aan de orde, uitgezonderd het bestaande voornemen van een uitbreiding van Stompvoren. In de omgevingsvisie wordt gesteld dat de schaalvergroting in de landbouw hand in hand gaat met het verbeteren van de landschappelijke karakteristiek op basis van de gedachte 'behoud door ontwikkeling'. De gemeente staat een ontwikkeling van het landelijk gebied voor waarbij bedrijfsvergroting bijdraagt aan de herkenbaarheid van het gebied en vrijkomende agrarische erven worden ingericht volgens gebiedseigen ordeningsprincipes. Het ligt voor de hand dat de wijze waarop de schaalvergroting tot stand zal komen met bijbehorende verschijningsvorm, nader vormgegeven zal worden in nauw overleg met zowel vertegenwoordigers uit de agrarische sector als natuur- en landschapsorganisaties en bewoners van het landelijk gebied zodat alle belangen voldoende aan bod komen in het proces.

- De authenticiteit van Driehuizen en Grootschermer bewaren en bewaken. Dus de limiet van het aantal huizen beperken, en voorkomen dat er nieuwbouw plaatsvindt buiten de kenmerkende lintbebouwing zoals die nu bestaat.

Beantwoording:

De omgevingsvisie gaat uit van compacte dorpen. Beperkte uitbreiding voor de eigen woonbehoefte van de dorpen is mogelijk, mits het de bestaande dorpsstructuur bekrachtigt.

- Indiener doet suggesties voor ontwikkeling van percelen in Driehuizen.

Beantwoording:

De omgevingsvisie richt zich op de hoofdlijnen van beleid tot het jaar 2040. Daarom wordt niet ingegaan op losse bouwprojecten binnen de gemeente. Binnen de bestaande processtructuur rond nieuwbouwprojecten is ruimte voor inspraak op het betreffende project.

- Op sommige plaatsen in het dorp Driehuizen kan men het oude kerkpad omzoomd met wilgen met medewerking Ad 7 herstellen.

Beantwoording:

Het versterken van lokale ruimtelijke karakteristieken draagt bij aan het versterken van de afleesbaarheid van buurt of dorp en verstevigt daarmee de ruimtelijke identiteit van een plek. De gemeente staat daarom open voor suggesties van bewoners om invulling te geven aan het inrichten van de eigen woonomgeving. In de omgevingsvisie zal dit echter, vanwege het uitvoeringskarakter, niet nader worden benoemd.

- Formuleer het Beschermd Dorpsgezicht, waar eerst voorlichting wordt gegeven over de inhoud en definitie van Beschermd Dorpsgezicht aan de bewoners.

Beantwoording:

De gemeente werkt op dit moment aan het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart en heeft potentiële monumenten geïnventariseerd. Op basis van de uitkomsten zullen voorstellen gedaan worden voor het al dan niet aanwijzen van nieuwe gemeentelijke monumenten of gemeentelijke beschermde dorpsgezichten.

- Behoud de scholen in de kleine dorpskernen waarmee de leefbaarheid en vitaliteit van het dorp bewaard blijft.

Beantwoording:

De gemeente vindt het belangrijk dat iedere kern de beschikking heeft over een school. Daarom faciliteert de gemeente waar mogelijk het behoud van de scholen door bijvoorbeeld passende accommodatie aan te bieden. Ook heeft de gemeente met het Rijk afspraken gemaakt om scholen in het buitengebied met een lager leerlingenaantal te kunnen laten voortbestaan.

- Indiener pleit voor maatregelen ten aanzien van vrachtverkeer door Driehuizen.

Beantwoording:

De gemeente gaat onderzoek verrichten naar het zware vrachtverkeer door Driehuizen. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek besluit de gemeente of het noodzakelijk en of mogelijk is een tweede brug aan te leggen. Overigens voldoet de huidige brug in Driehuizen niet langer en zal daarom eind 2017 worden vervangen door een nieuwe brug.

- De verbinding tussen de stad Alkmaar en de landelijke kernen zou tot stand kunnen komen door wandel- en fietspaden en vaarwegen. Toevoegend valt te denken aan oplaadpunten van elektrische fietsen en eventueel een (elektrische) witte fietsenplan.

Beantwoording:

Het beleid van de gemeente Alkmaar is erop gericht om alle vervoerswijzen te faciliteren, waaronder het langzaam verkeer. Onderdeel van een verbinding is ook de mogelijkheid voor oplaadpunten. Veel van de huidige elektrische fietsen hebben niet meer nodig dan een eenvoudige stopcontact. Veel recreatieve bestemmingen hebben al dergelijke voorzieningen. Het van overheidswege toevoegen van oplaadpunten zonder andere voorzieningen hebben daarom dan ook weinig toegevoegde waarde. Een witte fietsenplan is op zich een interessante suggestie, maar er kleven veel nadelen aan (zie wildgroei in de grotere steden). In Alkmaar zijn er vooralsnog geen plannen om een witte fietsenplan op te stellen

- Schermer heeft twee hoofdassen. Stimuleer de vrijkomende agrarische gebouwen langs deze twee assen voor vestiging van Groene duurzame bedrijven en ZZP locaties

Beantwoording:

Alkmaar maakt een duidelijke keuze ten aanzien van vrijkomende agrarische bebouwing. Wat betreft het vestigen van niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied is een passage opgenomen dat het vestigen van niet-agrarische bedrijven in vrijkomende agrarische bebouwing, anders dan bedrijven in de recreatieve sector, niet de voorkeur heeft. Dat betekent dat in eerste instantie wordt gekeken naar een invulling door agrarische bedrijven, woonfuncties of functies in de recreatieve sfeer. Als de genoemde bedrijven een groene en/of duurzame uitstraling hebben en goed in het landschap zijn ingepast, zijn deze zeker welkom in de droogmakerij.

- De gemeente kan aandacht vragen in de publieke opinie voor het terugdringen van het gebruik van landbouwbestrijdingsmiddelen. De Schermer is de voortuin van de stad Alkmaar dus aandacht voor vervuiling van bestrijdingsmiddelen, uitstoot van stikstof en lawaai beïnvloedt de wijze waarop mensen gaan denken over hun leefgebied.
- Mensen willen de ecologische footprint verkleinen. In het landelijk gebied kan men volkstuinten creëren, zonnepanelen, en waterboilers stimuleren. Eventueel in combinatie met 'tiny houses'

Beantwoording:

Het verkleinen van de ecologische footprint is op zichzelf een goed uitgangspunt voor iedere ontwikkeling. Het toevoegen van functies als volkstuinten en tiny houses moet echter wel passen binnen de ruimtelijke karakteristiek van het open landschap. Als er een uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied wordt opgestart zullen voorstellen voor nieuwe functies in het landelijk gebied en hun ruimtelijke impact nader worden afgewogen.

- Ouderen en leefbaarheid in het landelijk gebied in de toekomst:
 - Hoe kunnen ouderen in de dorpen blijven wonen?
 - Hoe kunnen ouderen in de stad blijven wonen?
 - Ruimte bieden voor eigen initiatieven van ouderen om zelf de door hen gewenste woonomgeving te creëren.

Beantwoording:

De omgevingsvisie biedt de ruimte om op kleine schaal in bestaande dorpen woningen te bouwen op basis van de woonbehoefte van de dorp zelf. Ouderenhuisvesting is hierbij een van de opties om de behoefte gestalte te geven. In de gemeente bestaan al meer initiatieven voor ouderenhuisvesting en deze zullen in de toekomst naar verwachting nog toenemen. In de omgevingsvisie wordt ook zorg verbonden aan een hoge omgevingskwaliteit. Het stimuleren van mobiliteit en het implementeren van technologische mogelijkheden maken het in de toekomst mogelijk in relatieve isolatie voorzieningen te blijven aanbieden zoals zorg of dagelijkse boodschappen.

Ad 8

8.1 Schrappen geplande uitbreiding van het dorp Stompvoren

Indiener pleit voor het afzien van de geplande uitbreiding van het dorp Stompvoren. De motivatie hiervoor is dat het voornemen van de uitbreiding stamt uit een gedateerde afspraak van 12 jaar geleden.

Indiener geeft aan dat de geplande uitbreiding haaks staat op beleid in de omgevingsvisie en op reeds eerder vastgesteld gemeentelijk beleid.

Indiener wijst daarnaast op strijdigheid in relatie tot provinciaal beleid.

Beantwoording:

De omgevingsvisie gaat uit van een compacte stad Alkmaar en compacte dorpen in het buitengebied. Stompvoren vormt hierin de enige uitzondering. Aan de westzijde van het dorp is reeds besluitvorming geweest rond het realiseren van een nieuwe woonwijk. Het bestaande besluit is overgenomen in de omgevingsvisie als onderdeel van staand beleid en contrasteert met de uitgangspunten die gelden voor de overige dorpen in het landelijk gebied. Ten overvloede wijst de gemeente erop dat de Provincie Noord-Holland op dit punt overigens geen opmerkingen heeft geplaatst in haar reactie op de omgevingsvisie.

Ad 9

9.1 Water als algemene ambitie

Indiener vraagt om een paragraaf over water in het gedeelte "Algemene Ambities".

Beantwoording:

In de omgevingsvisie speelt water een belangrijke rol in ieder van de ambities. Met name in de ambities over de kanaalzone en het landelijk gebied wordt water ingezet als onderdeel van de ruimtelijke beleving, de bruikbaarheid van het water als recreatieve of transportfunctie en het opvangen van de gevolgen van de klimaatverandering. De gemeente kiest ervoor om het aspect water mee te nemen in de losse ambities en niet als aparte ambitie te noemen zodat de rol van het water per ambitie concreter kan worden gemaakt dan in een algemene ambitie mogelijk is.

9.2 Respecteren van waterkeringen

Ad 9 wijst t.a.v. transformatie van gebieden langs het kanaal op de aanwezigheid van de waterkeringen en de veiligheid van het achterland en verzoekt de aanwezigheid van de keringen te benoemen in de passage over de transformatiegebieden.

Beantwoording:

*Het ontwikkelen van de Kanaalzone Alkmaar vormt een grote uitdaging voor de gemeente Alkmaar die niet tot stand kan komen zonder medewerking van solide overheidspartners. Het aantrekkelijker en beter bruikbaar maken van de kanaaloever is voor het welslagen van de ambitie van levensbelang. Tegelijkertijd is de gemeente zich ervan bewust dat de veiligheid van het achterland nooit in het beding mag komen. De gemeente stelt het daarom bijzonder op prijs dat Ad 9 samen met de gemeente wil nadenken over de multifunctionaliteit van waterkeringen. In de omgevingsvisie wordt daarom de volgende zin toegevoegd in de ambitie Kanaalzone Alkmaar onder het kopje 'transformatiegebieden': **'Samen met het***

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en andere overheidspartners verkent de gemeente meervoudig gebruik van bestaande waterkeringen langs het kanaal. Als uitgangspunten hierbij gelden het waarborgen van de veiligheid van het achterland en het aantrekkelijker maken van de kanaaloevers.'

9.3 Uitdaging klimaatbestendige stad

In de tweede verhaallijn "De Compacte Stad" geven jullie te kennen dat alle stedelijke ontwikkelingen worden opgevangen in de bestaande stad, waarmee automatisch verdichting in de stad ontstaat. Dat principe staat op gespannen voet met de ambities die geuit worden onder het kopje klimaatbestendige stad in dezelfde verhaallijn. Bij die opgave moeten we met elkaar juist op zoek naar ruimte voor groen en water. In de eerder genoemde bouwsteen water (H2O Regio Alkmaar) is deze tegenstelling specifiek benoemd als uitdaging voor de toekomst. Onzes inziens zou het goed zijn deze uitdaging ook als zodanig te benoemen onder het kopje "Klimaatbestendige stad".

Beantwoording:

Het opvangen van stedelijke ontwikkelingen in de stad betekent dat er nog beter nagedacht moet worden over het ruimtegebruik. Het bundelen van verschillende functies op dezelfde plek, zoals parkeren en wonen en het gericht mee ontwerpen van groen en water vormen integraal onderdeel van het verdichten van de stad op basis van kwaliteit. Overigens gaat de gemeente ervan uit dat de grootste verdichtingsopgave rond het Noordhollandsch Kanaal zal plaatsvinden en in mindere mate in bestaande stadswijken. Langs het kanaal is meer ruimte dan in bestaande stadswijken waardoor ruimte voor groen en water direct bij de ontwikkeling kan worden meegenomen.

9.4 Inlaten van water

Indiener verzoekt de zin "Bijsturen kan door het inlaten van water. Dit heeft gevolgen voor de waterinfrastructuur" te schrappen. Onzes inziens zou in dit stadium de focus moeten liggen op het onderzoek naar de gevolgen voor Alkmaar en pas daarna te bekijken welke maatregelen mogelijk zijn om schade als gevolg van droogte/lage grondwaterstanden te voorkomen.

Beantwoording:

De omgevingsvisie heeft een globaal karakter en is bedoeld als kader op basis waarvan de komende periode zaken geconcretiseerd en verder onderzocht kunnen worden. Het noemen van de concrete maatregel zoals door indiener aangegeven zonder nader onderzoek werkt beperkend terwijl indiener terecht opmerkt dat er wellicht ook andere oplossingen mogelijk zijn in de toekomst. Daarom wordt de betreffende passage verwijderd uit de tekst.

9.5 Bodemdaling en verzilting

Indiener verzoekt de volgende tekstwijzigingen door te voeren omdat autonome processen namelijk in zichzelf niet zijn te stoppen, maar het (leren) omgaan met de gevolgen ervan is wel mogelijk.

:

- "West-Nederland daalt langzaam ... grondwater als gevolg" wijzigen in "West-Nederland daalt langzaam, terwijl de zeespiegel langzaam rijst met verzilting van het grond- en oppervlaktewater als gevolg".
- "Opvangen van bodemdaling en verzilting" als volgt aanvullen: "Opvangen van de gevolgen van bodemdaling en verzilting".
- "De verzilting van de grond door bodemdaling vormt een andere uitdaging" wijzigen in "De verzilting van het grond- en oppervlaktewater door bodemdaling, zeelspiegelrijzing en langduriger droge perioden vormt een andere uitdaging."

Beantwoording:

De aangedragen wijzigingen maken de omgevingsvisie nauwkeuriger en completer. De gemeente neemt daarom de gedane suggesties over in de tekst.

Ad 10

10.1 Schermer is agrarisch productiegebied en ruimtelijk onderdeel van Noord-Holland-Noord

Indiener pleit voor het als ambities noemen van droogmakerij Schermer als agrarisch productiegebied, als onderdeel van de innovatieve regio Greenport Noord-Holland-Noord en als ruimtelijk onderdeel van Noord-Holland-Noord.

Beantwoording:

In de genoemde ambitiepunten van het landelijk gebied is geen onderscheid aangebracht tussen de verschillende ambities. Zij zijn allemaal belangrijk binnen de totale ambitie voor het landelijk gebied. In lijn met het streven van de Greenport zijn in de omgevingsvisie innovatie en schaalvergroting als aandachtspunten voor de toekomst meegenomen. Hiermee wordt nadrukkelijk een link gelegd tussen de agrarische activiteiten in het landelijk gebied en de positie binnen de Greenport Noord-Holland Noord.

10.2 Zorglandbouw ruimtelijk mogelijk maken

Indiener vraagt om voldoende ruimte voor allerhande initiatieven in de zorglandbouw.

Beantwoording:

De gemeente vindt zorglandbouw ruimtelijk gezien één van de passende functies in het landelijk gebied. Dat is reeds het geval op basis van bestaande bestemmingsplannen en naar verwachting zal dit zo blijven wanneer nieuwe omgevingsplannen worden opgesteld in de toekomst.

10.3 Toekomstige waterproblematiek!

Indiener vraagt of de gemeente de Schermer als helofytenfilter denkt te gaan gebruiken om het water van het stedelijk gebied te zuiveren en wijst een ingreep als deze af.

Beantwoording:

De gemeente zoekt met het oog op de klimaatveranderingen naar mogelijkheden om de gevolgen hiervan op te vangen. Water speelt hierbij in meerdere aspecten een belangrijke rol. Het onderzoeken van het gebruik van bestaande structuren hiervoor, zoals de waterhuishoudkundige opzet van de Schermer, kan een interessante insteek zijn voor verder overleg. Een waterzuiveringsfunctie zou overigens niet inhouden dat het water vanuit het stedelijk gebied alleen wordt gezuiverd. Het betreft kanaalwater waarvan de herkomst breder is dan alleen water uit stedelijk gebied. In de omgevingsvisie is daarom opgenomen dat in overleg met grondeigenaren en het HHNK naar oplossingen wordt gezocht in de toekomst.

10.4 Klimaatadaptatie

Indiener vraagt of de gemeente bepaalde gebieden in de Schermer als waterbuffergebied wil gaan gebruiken en wijst een ingreep als deze af.

Beantwoording:

De gemeente zoekt met het oog op de klimaatveranderingen naar mogelijkheden om de gevolgen hiervan op te vangen. Water speelt hierbij in meerdere aspecten een belangrijke rol. Het onderzoeken van het gebruik van bestaande structuren hiervoor, zoals de waterhuishoudkundige opzet van de Schermer, kan een interessante insteek zijn voor verder overleg. In de omgevingsvisie is daarom opgenomen dat in overleg met grondeigenaren en het HHNK naar oplossingen wordt gezocht in de toekomst.

Ad 11

11.1 Regionale positie

Indiener vraagt de gemeente te kijken naar de regio ten zuiden van Alkmaar, richting Haarlem en de westelijke Randstad, vanwege vele kansen op het gebied van (fiets-) recreatie en woon-werkverkeer. Daarnaast wordt gepleit voor de terugkeer van een Intercityverbinding tussen Alkmaar en Haarlem.

Beantwoording:

Het begrip hoogfrequent spoor is in principe gekoppeld aan de belangrijkste nationale intercityverbindingen tussen steden, zoals de verbinding tussen Alkmaar en Amsterdam. Het traject Alkmaar-Haarlem (- Leiden) maakt hiervan geen deel uit. Dat wil overigens niet zeggen dat de gemeente geen aandacht heeft voor overige spoorwegverbindingen vanuit Alkmaar. In de omgevingsvisie is daarom opgenomen dat dagelijkse toevoerlijnen, waaronder die uit Haarlem, intact blijven in de toekomst.

11.2 De Kanaalzone

Indiener pleit voor een duidelijk afgescheiden snelfietsverbinding op één van beide oevers. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor het veilig parkeren van fietsen op diverse locaties.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerkingen ter kennisgeving aan met de aanvulling dat er in het uitvoeringsprogramma dat aan de ambitie voor de Kanaalzone Alkmaar wordt gekoppeld, aandacht wordt besteed aan de wijze waarop de doorlopende langzaam verkeersstructuur wordt vormgegeven.

11.3 De compacte stad

Indiener geeft aan graag één van de samenwerkende partners te zijn bij het onderzoek naar een regionaal fietssnelwegennetwerk.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan met de aanvulling dat Ad 11 zeker betrokken zal worden in de planvorming rond het opstellen van een regionaal fietssnelwegennetwerk.

11.4 Het landelijk gebied

Indiener vraagt om nieuwe meer aantrekkelijke fietsroutes in het landelijk gebied en aandacht voor de fiets informatie- en verwijzingsstructuur vanuit de stad naar de regio v.v. en binnen de stad.

Beantwoording:

De gemeente neemt het eerste deel van de opmerking voor kennisgeving aan. Aanvullend spant de gemeente zich in voor het opstellen van een adequaat verwijzingssysteem bij het creëren van regionale fietsverbindingen.

Ad 12

12.1 Hoge mate van abstractie

Indiener geeft aan dat de wens tot bondigheid ten koste gaat van de zeggingskracht en concreetheid van de visie. Het begrip 'kwaliteit' wordt te weinig toegelicht en vraagt om meer voorbeelden die de mogelijke scenario's kunnen illustreren. Dat is wel goed meegenomen onder het thema *Landelijk gebied*. Hier wordt gesteld dat de gemeente "de agrarische bedrijven bij uitbreidingen zal faciliteren op basis van een landschappelijk inpassingsplan". Dit soort voorbeelden maakt de visie concreet en kan ook duidelijk maken wat de gemeente en haar gesprekspartners niet willen.

Beantwoording:

De omgevingsvisie schetst op hoofdlijnen een toekomstbeeld voor de gemeente. Dat betekent dat een kader wordt gegeven aan toekomstig uit te werken plannen. De op te stellen plannen krijgen een uitvoerend karakter en worden daarmee concreter dan de omgevingsvisie zelf die daarmee een mate van flexibiliteit kent die de houdbaarheid van de visie vergroot. Het streven naar kwaliteit is een duidelijk uitgangspunt dat vaker in de visie wordt benoemd. De wijze waarop deze kwaliteit als begrip nader wordt ingevuld, zal onderwerp zijn van nader overleg na vaststelling van de omgevingsvisie, waar Ad 12 voor zal worden uitgenodigd.

12.2 Mobiliteit en bereikbaarheid

Indiener wijst op uitspraken over mobiliteit en bereikbaarheid. Over de rol van elektrische auto's en die van het openbaar vervoer in de toekomst en de wijze waarop de bereikbaarheid van de stad voor de bewoners van de dorpen een struikelblok vormt. Het is nu niet helder of zij in de toekomst met de auto nog welkom zijn. In een visie is het niet erg wanneer op dilemma's wordt gewezen. Het kan heel verhelderend zijn om aan te geven welke keuzes gemaakt zijn, wanneer belangen van verschillende partijen niet helemaal samenvallen.

Beantwoording:

De stad blijft bereikbaar voor alle verkeersvormen. Op het gebied van verkeer, stimuleert de stad het gebruik van (elektrische) fietsen en wordt ingezet op het verder verduurzamen van het OV-net. De stad blijft ook per auto toegankelijk. Wel wordt per deel van de stad bekeken welke modaliteit leidend is op een bepaalde plek zodat deze wordt begeleid door een passende openbare ruimte.

12.3 Relatie sociaal - fysiek

In een omgevingsvisie heeft een gemeente de kans om sociale thema's te koppelen aan ruimtelijke ontwikkelingen. Voorbeelden: wat in de visie niet helemaal uit de verf komt is hoe de gemeente de sociale cohesie in de dorpen wil ondersteunen door het behoud en uitbouwen van voorzieningen. Hoe krijgt mantelzorg de kans zich in het stadsbeeld te manifesteren (mag elke woning een uitbreiding krijgen, ook als

dat invloed heeft op het beeld van dorp en stad)? In hoeverre mogen de huidige woonwijken in Noord in de toekomst als gevolg van het streven naar een compacte stad meer menging laten zien van wonen en werken?

Beantwoording:

*In de omgevingsvisie wordt niet alleen aandacht besteed aan de fysieke leefomgeving, maar ook aan de fysieke gevolgen van sociale thema's in de samenleving. Zo worden vergrijzing, (langer thuis wonen, goede mobiliteit) en zorg (vernieuwbouw ziekenhuis NWZ, kleinschalige mobiele zorgpunten) benoemd als aspecten die fysiek tot uiting komen in de leefomgeving. Ook op het gebied van functiemenging spreekt de omgevingsvisie zich uit: er wordt gestreefd naar stedelijke leefmilieus langs het kanaal waarin naast wonen ruimte is voor werken en recreëren. Rond station Alkmaar-Noord ontstaat ruimte voor nieuwe stedelijke (gemengde) functies. Momenteel bestaat de mogelijkheid om in de woonwijken van Alkmaar-Noord aan huis gebonden bedrijfsactiviteiten te ontplooiën. Deze mogelijkheid zal in de toekomst blijven bestaan. Bovendien is functiemenging op grond van het bestemmingsplan ook breder mogelijk en wordt deze beleidsmatig bevorderd. Er zijn daarom in Alkmaar-Noord levendige gebieden aangewezen langs stedelijke toegangswegen en de spoorlijn waar op de begane grond bredere vormen van bedrijvigheid zijn toegestaan. **Een passage hierover zal worden toegevoegd aan de tekst van de ambitie Compact Stad Alkmaar onder het kopje Toekomstbestendige naoorlogse wijken.***

12.4 De reikwijdte van de Kanaalzone

Bij het thema van de Kanaalzone wordt verzuimd de wisselwerking tussen stad en land te benadrukken, waardoor de twee thema's wat op zichzelf blijven staan. Is het Kanaal niet bij uitstek geschikt om verbindingen tussen stad en land te leggen? En zouden de ontwikkelingen langs de Kanaalzone ook geen meerwaarde kunnen opleveren voor de wijken in Alkmaar Noord?

Beantwoording:

In de omgevingsvisie is ervoor gekozen om de ambities voor de stad Alkmaar en die voor het landelijk gebied uit elkaar te halen. Reden hiervoor zijn de uiteenlopende uitdagingen waar stad en landelijk gebied voor staan. Uiteraard zijn er raakvlakken tussen de twee en die worden ook benoemd in de visie. Daarnaast zijn in de omgevingsvisie algemene ambities opgenomen die gelden voor zowel de stad als het landelijk gebied. De reikwijdte van het Noordhollandsch Kanaal evenals de wisselwerking tussen kanaal en achtergelegen wijken zullen nader worden verkend in het uitvoeringsprogramma gekoppeld aan de Kanaalzone.

12.5 Erfgoed als aanjager van kwaliteit

Ad 12 ondersteunt de gedachte dat erfgoed niet meer gezien moet worden als struikelblok, maar als stimulans bij planvorming. Ad 12 adviseert daarom om de visie met een bondige omschrijving van de kernwaarden van Alkmaar (zie de Cultuurhistorische Inventarisatie) te beginnen. Dit kan als vertrekpunt van toekomstige ontwikkelingen dienen. In nationaal perspectief strekt erfgoed zich tegenwoordig ook uit tot de wijken van recente datum. In die zin komen de wijken in Alkmaar Noord er in de visie bekaaid van af, terwijl deze wijken belangrijke ruimtelijke kwaliteiten bezitten.

Belangrijke dilemma's bij het streven naar een compacte stad worden niet genoemd. Zo wordt de zorg over optoppingen van gebouwen in de binnenstad onder de inwoners van Alkmaar breed gevoeld, toch doet de visie geen uitspraak over de gewenste ontwikkeling van het stadsbeeld van de binnenstad en de wijken daar omheen. En wanneer de oevers van de Kanaalzone stedelijker worden, hoe hoog mag de daaraan gerealiseerde bebouwing dan worden? Het is belangrijk om een planvormingsproces te ontwikkelen, waarin cultuurhistorische overwegingen een belangrijke rol spelen. Zo zou in de toekomst aangegeven moeten worden op welke manier cultuurhistorische kenmerken van het gebied uitgangspunt zijn bij een stedenbouwkundig ontwerp of een omgevingsplan.

Beantwoording:

*De gemeente beschouwt de Alkmaarse binnenstad als karakteristiek herkennings- en ontmoetingspunt voor zowel bewoners als bezoekers. In aanvulling op de bestaande Alkmaarse kwaliteiten van de compacte stad wordt daarom het volgende nieuwe punt toegevoegd: **‘De verkaveling en het stratenpatroon van naast elkaar gelegen panden met verschillende hoogten, kapvormen en gevelbreedten, zijn kenmerkende elementen voor de Alkmaarse binnenstad.’** In de bestaande Alkmaarse kwaliteiten van het landelijk gebied wordt punt 6 als volgt aangepast: **‘De dorpen in het landelijk gebied hebben een grote mate van eigenheid behouden. De verkaveling en het stratenpatroon van naast elkaar gelegen panden met verschillende hoogten, kapvormen en gevelbreedten, zijn kenmerkende elementen voor de historische kernen van Graft, De Rijp en Schermerhorn.’** De ruimtelijke uitgangspunten voor het verstedelijken binnen de Kanaalzone zijn in de omgevingsvisie nog niet concreet aangegeven, maar zullen worden uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma voor de Kanaalzone. De opmerking met betrekking tot een planvormingsproces waarin cultuurhistorische overwegingen een belangrijke rol spelen, neemt de gemeente ter kennisgeving aan en zal binnen de ambtelijke dienst worden doorgeleid aan Team Erfgoed.*

12.6 De entrepunten van de stad:

Uit de kaart op p.24 wordt niet duidelijk welke bedoeling de gemeente met de entrees van de stad heeft. Nu komt de automobilist in veel gevallen via bedrijventerreinen de stad binnen. De vraag is of Alkmaar deze situatie in de toekomst wil laten voortbestaan.

Beantwoording:

In de omgevingsvisie wijst de gemeente de Kanaalzone aan als plek om binnen de compacte stad nieuwe aantrekkelijke stadsmilieus toe te voegen. Dat betekent in een aantal gevallen de transformatie van bedrijventerreinen. Routes langs deze bedrijventerreinen worden op deze manier op termijn meer deel van de stad en als zodanig aantrekkelijk als stadsentree. De gemeente beschouwt stadsentrees als visitekaartjes van de stad. Dat betekent dat er wordt gestreefd naar het verhogen van de ruimtelijke kwaliteit op deze plekken.

12.7 Gebruik van de ‘visuals’

Het is niet altijd duidelijk of de illustraties de gewenste ontwikkelingen in de stad illustreren. Een uitleg bij de illustraties zou veel verhelderen en ook de kaarten behoeven een toelichting: in hoeverre zijn het schematische weergaven van de toekomstige situatie of geven ze slechts een richting aan.

Beantwoording:

*Niet alle afbeeldingen die in de omgevingsvisie hebben de uitstraling en het niveau om de gewenste kwaliteit en richting aan te geven die de omgevingsvisie uitdraagt. Hoewel de afbeeldingen geen onderdeel uitmaken van het juridische kader dat de visie biedt, vindt de gemeente het belangrijk dat verbeeldingen aansluiten bij het verhaal van stad, land en dorp. **Een aantal afbeeldingen zal daarom worden vervangen of aangepast. Bovendien zal kort per afbeelding een begeleidende titel worden opgenomen zodat duidelijk wordt welk aspect van de omgevingsvisie wordt uitgebeeld.** De bij de omgevingsvisie behorende kaarten zijn globale weergaven van het kader zoals in tekst is opgenomen in de visie.*

12.8 Uitvoeringsprogramma

Er valt veel voor te zeggen om in deze visie nog niet in te gaan op mogelijke uitvoeringsprogramma's. Maar in het hoofdstuk over de Uitvoeringsagenda op pagina 37 wordt nu in elke alinea steeds dezelfde informatie herhaald. Misschien zou dit hoofdstuk gebruikt kunnen worden voor het uitzetten van een tijdspad naar het omgevingsplan toe. Ook kan in dit hoofdstuk uiteengezet worden hoe de bij de opstelling van de visie betrokken partijen bij de verdere uitwerking een inbreng kunnen hebben.

Beantwoording:

De gemeente kiest ervoor om niet direct een concrete of volledige uitvoeringsagenda op te nemen – met uitzondering van de Kanaalzone Alkmaar. Dat bevordert de flexibiliteit en de actualiteit van de omgevingsvisie. Naar aanleiding van de opmerking zal de tekst worden nagelopen op dubbelingen. Wat betreft een tijdspad naar omgevingsplannen: momenteel is de omgevingswet nog niet in werking getreden, waardoor het onduidelijk is wanneer de eerste omgevingsplannen vastgesteld kunnen worden. Wel is het zo dat na vaststelling van de omgevingsvisie de inhoud ervan al gebruikt wordt bij de actualisatie van bestemmingsplannen. Na invoering van de Omgevingswet zal de inhoud worden overgenomen in omgevingsplannen. Op grond van een uitvoeringsprogramma kan los van actualisatieronden besloten worden een bestemmingsplan dan wel omgevingsplan vast te stellen voor een deel van het Alkmaars grondgebied. In dat geval zal het planologische traject onderdeel worden van het tijdspad van het

betreffende uitvoeringsprogramma. De wijze waarop partijen in de toekomst hun inbreng kunnen hebben op de verdere uitwerking, zal per agendaonderdeel worden bepaald, aangezien de gemeente niet standaard kiest voor een bepaalde wijze van participatie maar juist per project gericht zoekt naar effectieve vormen van participatie.

12.9 Redactie

Tot slot wil de commissie wijzen op het soms wat ambtelijk taalgebruik dat de leesbaarheid niet ten goede komt. Latere generaties moeten tenslotte begrijpen wat in 2017 bedoeld werd.

Beantwoording:

De gemeente vindt het belangrijk dat iedereen op begrijpelijke wijze kennis kan nemen van de ambities van Alkmaar. Daarom is een professionele redacteur aangesteld om de teksten te ordenen en waar nodig aan te passen zodat deze voor een breed publiek toegankelijk worden. Desondanks kan het zijn dat sommige passages vanwege een aangebrachte nuancering in de tekst of het hoge abstractieniveau van de visie minder gemakkelijk leesbaar blijven. Met het aanstellen van een redacteur heeft de gemeente zich ingespannen om deze passages tot een minimum te beperken.

Ad 13

13.1 Gemeentebrede visie op agrarische gebieden

De omgevingsvisie zou voor wat betreft de behandeling van de agrarische/landelijke gebieden breder getrokken moeten worden dan uitsluitend de oostkant van de gemeente. Ook binnen de noordelijk, westelijke en zuidelijke gebiedsdelen van de gemeente Alkmaar zijn agrarische gebieden en daarmee bedrijven aanwezig. Het verzoek is om ook deze gebiedsdelen en bedrijven bij de visie te betrekken.

Beantwoording:

*Het zwaartepunt van de ambitie voor het landelijk gebied ligt aan de oostzijde van de gemeente. Indiener merkt echter terecht op dat ook direct rond de stad aan de noord-, west-, en zuidkant sprake is van agrarische activiteiten. De tekst zal daarom als volgt worden aangevuld: **'Aan de noord-, west-, en zuidkant van de stad Alkmaar vinden direct buiten de stadsrand agrarische activiteiten plaats. Deze gebieden kennen een sterke relatie met de nabijheid van de stad in samenhang met de behoefte aan recreatiegebieden en bedrijventerreinen.'** Tevens zal de verbeelding worden aangepast door de gebieden te markeren als **'agrarische gebieden rond de stad'**. Een concreter toekomstbeeld voor de agrarische gebieden rond de stad kan verder worden uitgewerkt in de vorm van een uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied.*

13.2 Visie op alle Alkmaarse droogmakerijen

Indiener verzoekt om niet slechts te spreken van de droogmakerij De Schermer (blz. 31). Het voorstel is om te spreken over De Droogmakerijen in gemeente Alkmaar.

Beantwoording:

*De droogmakerij De Schermer is de grootste droogmakerij binnen de Alkmaarse gemeentegrenzen, maar ook voor andere droogmakerijen zoals De Starnmeer staan voor dezelfde uitdagingen als droogmakerij De Schermer. **Daarom wordt de suggestie van indiener overgenomen in de tekst daar waar alle droogmakerijen worden bedoeld.***

13.3 Terminologie

Bij de ambitiepunten wordt gesproken over agrarische percelen. Dit kan verwarrend werken, ook in relatie tot de terminologie die in bestemmingsplannen wordt gebruikt: Ad 13 pleit ervoor om te spreken over agrarische bouwvlakken daar waar daadwerkelijk de bouwvlakken worden bedoeld.

Beantwoording:

*Met de term 'agrarische percelen' wordt inderdaad bedoeld 'agrarische bouwvlakken'. In de begeleidende tekst van de ambitie wordt gesproken over 'vrijkomende agrarische bebouwing'. Het gebruik van meerdere termen door elkaar heen kan verwarring opleveren. **De termen 'agrarische percelen' en 'agrarische bebouwing' worden in de tekst daarom vervangen door de term 'agrarische bouwvlakken'.***

13.4 Terminologie

Pagina 33: vermeld is 'Schermdroogmakerij', het verzoek is om hier 'De Droogmakerijen' van te maken.

Beantwoording:

Hier wordt specifiek droogmakerij De Schermer bedoeld vanuit het unieke cultuurhistorisch perspectief. De verwijzing naar de Schermer blijft daarom staan in de tekst. Wel is de term 'Schermdroogmakerij' onjuist. De term wordt vervangen door 'droogmakerij De Schermer'.

13.5 Ad 13 als betrokkene bij ontwikkelingen Eilandspolder

Op pagina 33 wordt gesteld dat, om de Eilandspolder in de toekomst herkenbaar te houden, gezocht wordt naar kleinschalige ontwikkelingsmogelijkheden en nieuwe vormen van natte landbouw. Ad 13 stelt dat de Eilandspolder herkenbaar blijft door agrarisch beheer waarbij rekening wordt gehouden met de bestaande natuurwaarden. Ad 13 staat in relatie tot de Eilandspolder voor een groene en open polder. Ad 13 blijft graag nauw betrokken bij de 'kleine ontwikkelingsmogelijkheden' die de gemeente ziet. Van primair belang voor Ad 13 is dat de agrariërs geen nadeel ondervinden van dergelijke ontwikkelingen en optimaal gefaciliteerd en volledig gecompenseerd worden bij (nadelige) ontwikkelingen. Graag zien wij deze voorwaarde opgenomen in de omgevingsvisie.

Beantwoording:

De gemeente neemt het eerste deel van de opmerking voor kennisgeving aan. De suggestie om voorwaarden op te nemen voor kleine ontwikkelingsmogelijkheden past niet in het globale karakter van de omgevingsvisie. Het ligt voor de hand om een nadere belangenafweging te maken op het schaalniveau van een uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied. Dan wordt ook concreet welke kleine ontwikkelingen passend zijn in het gebied en welke gevolgen uit deze ontwikkelingen voortvloeien voor bewoners en gebruikers van het landelijk gebied. Het ligt voor de hand dat in een dergelijk proces overleg wordt gezocht met zowel vertegenwoordigers uit de agrarische sector als natuur- en landschapsorganisaties en bewoners van het landelijk gebied zodat alle belangen voldoende aan bod komen in het proces.

13.6 Natte landbouw

In de visie wordt gesteld dat er moet worden ingezet op innovatieve vormen van landbouw. Ad 13 wijst de gemeente er graag op dat de bestaande bedrijven in het gebied al jaren sterk inzetten op innovatie. Inzet op natte teelt wordt in de omgevingsvisie nu te nadrukkelijk gepresenteerd als het 'ei van Columbus', gesteld kan echter worden dat dit niet de redding van het gebied zal zijn.

Beantwoording:

Natte teelt wordt in de omgevingsvisie naar voren gebracht in de vorm van een suggestie en als voorbeeld van innovatie. Er is hiermee geen sprake van het presenteren van natte teelten als eindoplossing voor of redding van het gebied.

13.7 Cultuurhistorische waarden

In relatie tot het voorgaande punt wijzen wij er graag op dat de cultuurhistorische waarden van de droogmakerijen voornamelijk gerelateerd zijn aan de strakke, rechte kavels welke als sinds de drooglegging in 1633 functioneren als agrarisch productiegebied.

Beantwoording:

De gemeente herkent het geschetste beeld neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

13.8 Betrokkenheid agrarische bedrijven en Ad 13 bij recreatieve routes

In de visie wordt als doel gesteld om het buitengebied beter toegankelijk te maken middels de aanleg van recreatieve routes. Graag zien wij in de visie opgenomen dat de agrarische bedrijven en Ad 13 nauw betrokken worden bij dergelijke planvorming. Ad 13 is voorstander van het 'zichtbaar maken' van het gebied en de sector, wel kunnen dergelijke recreatieroutes schade aan de bedrijven en agrarische gronden toebrengen (veiligheid, hygiëne, directe schade). Een goede afstemming met de sector is daarom van belang.

Beantwoording:

De omgevingsvisie schetst op hoofdlijnen een toekomstbeeld voor de gemeente. Dat betekent dat een kader wordt gegeven aan toekomstig uit te werken plannen. De wijze waarop participatie tot stand komt vormt onderdeel van uit te voeren projecten. Als een uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied tot stand komt, zal afstemming met alle betrokkenen zeker aan bod komen.

13.9 Doorspoelen watersysteem

In de omgevingsvisie wordt gesteld dat het doorspoelen van het watersysteem niet duurzaam is. Doorspoelen van het watersysteem is echter zeer van belang, onder andere voor veedrenking. Ad 13 stelt dat er bij een tekort aan zoetwater gebruik gemaakt kan worden van het IJsselmeer als buffer.

Beantwoording:

Duurzaamheid en belang zijn twee verschillende begrippen als het gaat om het doorspoelen van het watersysteem. De gemeente onderkent het belang van het doorspoelen, maar vangt tegelijkertijd signalen op dat in de toekomst, met het oog op de gevolgen van de klimaatverandering, het doorspoelen minder vanzelfsprekend zou kunnen worden. Mocht een dergelijke ontwikkeling zich in de toekomst voordoen, dan geeft de gemeente op grond van de omgevingsvisie bij voorbaat aan open te staan voor alternatieven.

13.10 Bergingscapaciteit

Aangaande de bergingscapaciteit draagt Ad 13 graag aan dat de pompcapaciteit door HHNK is vergroot. Het slootpeil kan daardoor beter gecontroleerd worden, wat de bergingscapaciteit, bij (tijdelijke) verlaging van het slootpeil, kan vergroten. Het effect van deze maatregel en/of deze oplossingsrichting wordt in de visie niet genoemd. Graag zien wij dat aangepast.

Beantwoording:

Op basis van een inspraakreactie van Ad 13 tijdens de commissievergadering van 11 mei 2017 is een aantal concrete oplossingsrichtingen aangaande waterberging en het opvangen van de gevolgen van de klimaatverandering uit de omgevingsvisie verwijderd. Hierdoor heeft de visie een globaler karakter gekregen dat beter past bij een breed kader dat uitgewerkt wordt in de vorm van uitvoeringsprogramma's. In dat licht ligt het niet voor de hand om vervolgens nieuwe concrete maatregelen op te nemen in de omgevingsvisie aangaande waterberging. Als een uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied tot stand komt, ontstaat ruimte om in overleg concrete maatregelen en kansen te benoemen voor het opvangen van de gevolgen van de klimaatverandering.

Ad 14**14.1 Onvoldoende visie op natuurontwikkeling**

Ad 14 betwijfelt de in het ontwerp benoemde de recreatieve mogelijkheden en zou daar natuur voor in de plaats willen stellen. Het is schrijnend dat het woord 'natuur' slechts zes maal in de Omgevingsvisie voorkomt en dan steeds in één adem genoemd met de recreatieve mogelijkheden ervan. Een dergelijke puur op exploitatie van de open ruimte gerichte visie is niet op zijn plaats.

Beantwoording:

De gemeente herkent zich niet in het beeld dat wordt geschetst, dat de omgevingsvisie is gericht op de exploitatie van de open ruimte. In de visie wordt bijvoorbeeld juist expliciet de waarde van de openheid van het landschap benoemd.

14.2 "Groen kunstgras of een groen parkeerdek is ook groen, maar geen natuur"

Ad 14 juicht een ambitie voor het uitbouwen van de hoofdgroenstructuur toe. De ambitie lijkt nu echter alleen gericht op het optimaal "benutten" van het onbebouwde deel van Alkmaar, dat nu gemakshalve "Groen" wordt genoemd. Echter het toevoegen van recreatiemogelijkheden, het stimuleren van amateurtuincomplexen, kinderboerderijen, groene begraafplaatsen en meer groen op sportterreinen gaat ten koste van c.q. levert geen bijdrage aan de ecologische kwaliteit. Ad 14 zou graag zien dat het herstellen, stimuleren en verbeteren van de ecologie en de natuur een essentieel onderdeel is van deze ambitie.

Beantwoording:

De gemeente gaat niet lichthartig om met het begrip 'groen'. Het begrip vormt juist een belangrijk uitgangspunt in de ontwikkeling van de kanaalzone als onderdeel van de aantrekkelijke en gezonde stad. Het optimaal benutten van het onbebouwde deel van Alkmaar, zoals indiener het omschrijft, heeft als doel dat goed wordt nagedacht over de functie van gronden. Dat betekent dat ook een niet-bebouwde invulling van gronden als volwaardig wordt beschouwd als het gericht is op het toevoegen van omgevingskwaliteit. Nieuwe parken en de aanleg van waterlopen maken hier bijvoorbeeld ook onderdeel van uit. De ecologische ambities van de gemeente zijn verder al vormgegeven in het gemeentelijk groenbeleidsplan.

14.3 Meer Victoriaparken

Ad 14 ziet op dit moment, zeker in de binnenstad, het kanaal als een hoge goot van steen, beton en staal, waar natuur geen kans krijgt. Met de aanwezigheid bouw van parkeergarage. Politiebureau, Stadskantoor

en Brandweerkazerne is de kans van slagen van Ambitie I, Kanaalzone, alleen mogelijk door rigoureuze acties: lees sloop. Wat zou het mooi zijn als op die dan leeggevallen plekken stadswaterparken zouden worden aangelegd

Beantwoording:

De gemeente herkent het beeld dat op plekken het Noordhollandsch Kanaal als barrière wordt ervaren in de stad. De door indiener genoemde plekken zijn voorbeelden van plekken waarmee in de toekomst anders met de invulling kan worden omgegaan. Een nadere uitwerking hiervan vindt plaats in de vorm van uitvoeringsprojecten en zal niet in de omgevingsvisie worden benoemd vanwege het globale karakter van het document.

14.4 Een park zonder vogels verliest veel van zijn aantrekkelijkheid

Ad 14 zijn voorstander om de hoge verticale oevers lager te maken tot ca. NAP. Deze verlaagde oevers kunnen dienen als wandelpromenade, maar tevens als waterbergingen. Ad 14 vindt het mooi dat elke wijk haar eigen park heeft/ krijgt, maar heeft bezwaar tegen het streven om de parken samen met bewoners te thematiseren, omdat het er toe kan leiden dat er alleen maar speeltuinen, klimrekken en hondenvrijloopgebieden komen. Het is van groot belang dat er ook stukken zijn waar de natuur nog de kans krijgt.

Beantwoording:

De gemeente heeft met de realisatie van de verlaagde kade op Overstad een begin gemaakt met het beleefbaarder maken van het kanaal in de stad. Promenades voor langzaam verkeer en de wens om meer water toe te voegen in het gebied achter het kanaal maken reeds deel uit van de omgevingsvisie. De wijze waarop de kanaaloevers in de toekomst verder worden vormgegeven vormt een thema in het uit te werken uitvoeringsprogramma rond de Kanaalzone Alkmaar. Het inrichten van parken samen met de buurt versterkt de binding van mensen met de plek waar ze wonen. De gemeente herkent zich niet in het beeld dat door samen met buurtbewoners na te denken over de inrichting van parken er geen ruimte meer overblijft voor een natuurlijke invulling van parken.

14.5 Interactie tussen parken

Aan de ambitie zou het versterken van de onderlinge interactie tussen de parken door het realiseren van ecologische verbindingzones kunnen worden toegevoegd, waardoor uitwisseling van dieren tussen parken mogelijk wordt en waardoor de biodiversiteit wordt verhoogd.

Beantwoording:

*De gemeente maakt de stad groener door in te zetten op het versterken van groene aders door de stad. Deze ambitie is verwoord in het gemeentelijk Groenbeleidsplan. In de omgevingsvisie zal de volgende tekst worden opgenomen in de ambitie 'Compacte Stad': **'De gemeente zet in op het versterken van groene aders door de stad. De basis van deze groene aders bestaat uit groene elementen zoals parken, lanen, bermen en dijken, en uit blauwe elementen, zoals kanalen en vaarten met hun rietkragen en oevers. Groene aders worden versterkt door groen toe te voegen en door wandel- en fietsroutes nog beter aan elkaar te koppelen.'***

14.6 Eilandspolder is Natura 2000

Ad 14 is het er mee eens dat het natuurgebied Eilandspolder een water- en vogelrijk natuurgebied is. De Eilandspolder heeft als Natura 2000-gebied een formele status verworven met expliciet benoemde natuurdoelstellingen voor habitats, dier- en plantensoorten en vogels. Deze status van het gebied dient in een Omgevingsvisie expliciet te worden genoemd. Het aantrekkelijk maken voor recreanten zou niet moeten worden aangemoedigd, omdat dit ten koste gaat van de natuur(doelstellingen.).

Beantwoording:

*De omgevingsvisie is een voor de gemeente Alkmaar bindend document. De status van de Eilandspolder als Natura-2000 gebied verandert niet door het wel of niet opnemen in de omgevingsvisie. **Omdat het gebied echter zó bijzonder is (ook ten opzichte van andere veenweidegebieden), past de gemeente de verbeelding van omgevingsvisie aan zodat het Natura-2000 gebied zichtbaar wordt op de kaart.** De gemeente staat daarnaast open voor kleinschalige recreatie in het landelijk gebied, waaronder de Eilandspolder. Op welke wijze natuurdoelstellingen en recreatie met elkaar samengaan, vormt onderdeel van een mogelijk op te stellen uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied. Vaststaat echter wel dat rekening moet worden gehouden met de effecten die kleinschalige recreatie heeft op het Natura-2000 gebied.*

14.7 Veenweidegebied is geen landbouwgebied

De Eilandspolder is een belangrijk weidevogelgebied waarop een internationale verplichting tot instandhouding rust. De zoektocht naar kleinschalige ontwikkelingsmogelijkheden en nieuwe vormen van natte landbouw mogen nooit ten koste gaan van de weidevogel- en overige natuurdoelstellingen. Het belang van het behoud van de veenweidegebieden is primair uit natuuroogpunt en secundair vanuit landschappelijk- en tertiair uit recreatief oogpunt. Innovatieve vormen van landbouw, zoals natte teelten, mogen niet ten koste gaan van het primaire en secundaire doel.

Beantwoording:

Natte teelten zijn genoemd als een van de voorbeelden hoe om te gaan met de gevolgen van de klimaatverandering op lange termijn. Het geeft aan dat de gemeente openstaat voor alternatief grondgebruik mits de situatie daar structureel om vraagt. De wijze waarop kleinschalige ontwikkelingen en natte teelten een rol gaan spelen vormen onderdeel van een thema dat kan worden opgenomen in een mogelijk op te stellen uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied.

14.8 Kleinschalige ontwikkelingen en verdienmodellen

Wij zijn dan ook tegenstander van het toestaan van kleinschalige ontwikkelingen, zowel agrarisch als recreatief, om inkomsten te genereren voor de beheerders van het gebied en zeker van de ambitie om meer bezoekers trekken.

Beantwoording:

De gemeente ziet een verband tussen beheer van het veenweidegebied en de wijze waarop inkomsten voor beheerder tot stand komen. Het beheer wordt over het algemeen uitgevoerd door agrariërs als onderdeel van een model waar ook kostendragers deel van uitmaken. Het is niet realistisch te stellen dat het beheer zonder een degelijk verdienmodel op langere termijn plaats blijft vinden. Daarom staat de gemeente open voor kleinschalige ontwikkelingen die het beheer van het veenweidegebied bevorderen dan wel in stand houden.

14.9 Eilandspolder geen pretpark

Ad 14 is tegenstander om de vrijkomende agrarische bebouwing te bestemmen voor recreatie. Er wordt gevreesd dat het begint met een paar huisjes en ten slotte onttaardt in een "tropisch zwemparadijs". Ad 14 zou expliciet vermeld willen zien dat in het landelijk gebied, Schermer en Veenweidegebieden geen windmolens, met het doel om elektriciteit op te wekken, worden toegestaan.

Beantwoording:

Met het opvangen van de schaalvergroting is het onvermijdelijk dat agrarische bebouwing vrijkomt waar een nieuwe functie voor zal moeten worden gevonden. De gemeente is daar realistisch in en geeft met de omgevingsvisie aan in welke richting de herontwikkeling moet worden gezocht. De verwijzing naar een tropisch zwemparadijs duidt op een grootschaligheid die niet passend is bij de uitgangspunten voor kleinschalige recreatie zoals in de omgevingsvisie worden genoemd. Wat betreft windmolens in het veenweidegebied, stelt de gemeente dat het de openheid van het landschap een belangrijke kwaliteit van het gebied vindt. De wijze waarop het opwekken van alternatieve energie zich met deze beeldkwaliteit van het landschap verhoudt, kan onderdeel vormen van een op te stellen uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied.

Ad 15

15.1 Wonen

In de omgevingsvisie wordt gesproken over de behoefte aan lage en middeldure huur. Ad 15 voorziet een groeiende behoefte aan sociale huurwoningen, waarop we met een lichte groei van onze portefeuille antwoord willen geven. Dit hebben we ook vastgelegd in de prestatieafspraken met de gemeente Alkmaar. Terecht merkt u op dat er nog een grote uitdaging ligt om de voorraad aan te laten sluiten op de (toekomstige) vraag. Begrijpelijk stelt u dat dat om meer sturing vraagt. Naar onze mening geldt dat zeker voor het sociale segment, zowel in de nieuwbouw als in de transformatie van bestaand bezit. Graag denken we in het uitwerkingsprogramma mee over wat de precieze sociale opgave is in aantallen, welke locaties geschikt zijn voor sociale woningbouw, en hoe we die samen kunnen realiseren. In prestatieafspraken kunnen we concreet vastleggen wat dat betekent.

Beantwoording:

Vanzelfsprekend worden woningbouwcorporaties betrokken bij het uitwerken van het uitvoeringsprogramma rond de Kanaalzone Alkmaar. De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

15.2 Wonen en zorg

Bij het thema wonen en zorg vinden we het van belang dat de regio een aantal basisvoorzieningen biedt voor bewoners die zorgbehoevend zijn. Natuurlijk betekent dat antwoord geven op de naderende vergrijzing met voldoende woningen waar senioren zelfstandig kunnen wonen. Maar we denken ook aan voorzieningen, zoals opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld (Oranje Huis), opvang voor daklozen, en dergelijke. Regionaal afspreken welke vormen van opvang tot het voorzieningenniveau van de regio behoren en ook door de regio gegarandeerd worden, is een uiting van een krachtige regio.

Beantwoording:

De oproep van indiener t.a.v. een goed voorzieningenniveau in de wijk (bijv. sociaal teams, een steunpunt of inloopvoorziening/dagbesteding/wijkcentrum) is herkenbaar. Op regionaal niveau zijn en worden afspraken gemaakt met woningbouwcorporaties over bijzondere toewijzingen voor bijvoorbeeld doelgroepen die begeleid wonen of weer op zichzelf gaan wonen.

15.3 Verduurzaming

Verduurzaming is een thema dat bij Ad 15 hoog op de agenda staat. Om de energietransitie te versnellen, pleiten we voor regionale energieplannen. Daarin kunnen we met verschillende partijen gezamenlijke duurzaamheidsdoelstellingen afspreken en de energietransitie op een effectieve en efficiënte wijze vormgeven.

Beantwoording:

In het vastgestelde visiedocument 'Holland boven Amsterdam 2040' van de regio Noord-Holland-Noord is het volgende opgenomen: "De opgave richting een energie neutrale toekomst vanaf 2040 is dusdanig complex dat het Rijk geld uit gaat trekken voor regionale energie-regisseurs. Het energievraagstuk is niet op lokaal niveau op te lossen, hierin zal moeten worden samengewerkt in regio's waarbij de woningbouwcorporaties belangrijke spelers zijn. De suggestie over regionale energieplannen is dus meer dan een suggestie en wordt door ons als gemeente Alkmaar positief ontvangen / aan meegewerkt. Er zijn al onderzoeken uitgevoerd die ten grondslag kunnen liggen aan een dergelijk energieplan

15.4 Verdere input en medewerking

U omschrijft de omgevingsvisie als 'een handvat om op hoofdlijnen sturing te geven aan de ontwikkeling van stad en land'. We zien in uw omgevingsvisie veel raakvlakken met onze beleidsvisie. We willen dan ook met genoeg ons aandeel leveren aan de nadere invulling in een uitwerkingsprogramma. Natuurlijk met name gericht op onderdelen die de volkshuisvesting raken.

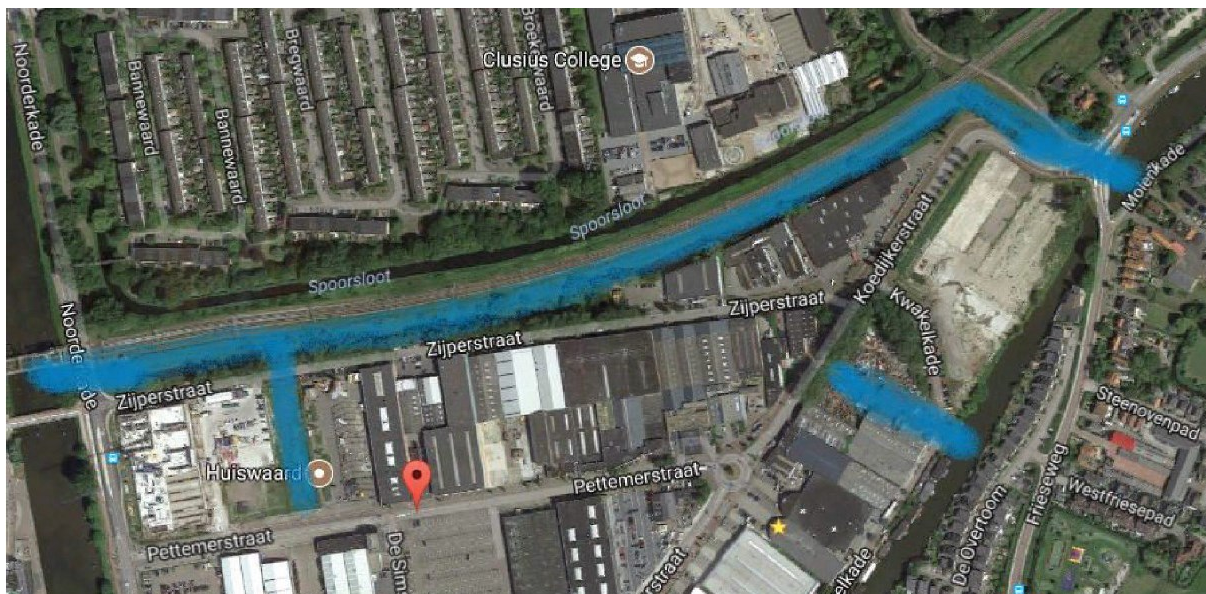
Beantwoording:

De gemeente vindt samenwerking belangrijk in de uitvoering van projecten. Als er een uitvoeringsprogramma wordt opgesteld waarin volkshuisvesting is opgenomen, zal een participatietraject worden meegenomen. Het ligt voor de hand dat in ieder geval de woningbouwcorporaties, waaronder Ad 15, bij een dergelijk traject worden meegenomen als overlegpartner.

Ad 16

16.1 Water op Overstad

Het ambitieniveau wat u uitdraagt voor de toekomst juichen wij van harte toe; u schetst een wereld waarin het provinciale karakter van onze stad behouden blijft, maar waarin u genoeg ruimte biedt om nieuwe ontwikkelingen te omarmen. U noemt Overstad de moderne grootstedelijke tegenhanger van de pittoreske binnenstad met het kanaal als verblijfsgebied van beide stadsdelen. Wij sluiten ons aan bij uw gedachten. Echter willen wij u de mogelijkheden en kansen die zich nu voordoen onder de aandacht brengen. In onze Politieke standpunten van 2014 hebben we reeds aangegeven dat de Spoorsloot als belangrijke water ader kan dienen en aangesloten kan worden op het Noord-Hollands kanaal. Dit doorgaande water zal op termijn mogelijkheden bieden aan al hetgeen nog wellicht gaat komen. Op die manier is Overstad ook als waterrijk stadsdeel toegankelijk en zal bijdragen aan een toekomstig prettig verblijfsklimaat.

Beantwoording:

In de omgevingsvisie is de ambitie van de Kanaalzone Alkmaar relevant voor de ontwikkelingen op Overstad. In de visie worden de mogelijkheden om water vanaf het kanaal het achterliggende gebied in te trekken met name benoemd als onderdeel van het verstevigen van de band tussen stad en water. De suggestie van indiener sluit hier goed op aan. Wel is het zo dat gezien het globale karakter van de omgevingsvisie geen concrete maatregelen worden opgenomen om de waterstructuur op Overstad te verbeteren en uit te breiden. In het kader van het uitvoeringsprogramma Kanaalzone Alkmaar zal nader ingegaan worden op kansen en mogelijkheden van het water in relatie tot het Noordhollandsch Kanaal.

Ad 17

Indiener schetst haar beeld van Alkmaar 2040 als een prachtige oude binnenstad met veel groen en weinig verkeer. Gebouwen met een duidelijke bestemming en met beschermd cultureel erfgoed. De Alkmaarderhout is een fijne plaats om te vertoeven met oude bomen in volle glorie. Er wordt druk gebruik gemaakt van de Hout - ook door patiënten van het ziekenhuis, wat dan hopelijk klaar is, zonder dat de Hout is aangetast, ook op het ziekenhuis terrein is veel groen. De Hout loopt helemaal door tot het Heilooër bos. Aan de kant van het kanaal zijn ook wandelparken gekomen. Het Ringersgebouw heeft een mooie functie gekregen. Toeristen en bewoners zijn blij met deze prachtige groene stad. De toegangswegen stromen mooi door, mede door de parkeergelegenheden aan de rand van de stad. Busjes (elektrisch) brengen de bezoekers naar de binnenstad.

Beantwoording:

De gemeente herkent zich globaal in het beeld zoals door indiener geschetst en neemt de opmerking voor kennisgeving aan.

Ad 18

Bijlage: grondsoortenkaart

18.1 Veeweidegebieden

De Markerpolder is een veeweidegebied. Qua bodemgesteldheid is zij verwant aan o.a. Eilandspolder als onderdeel van Laag-Holland. Uit de grondsoortenkaart (zie bijlage) kunt u aflezen dat de Markerpolder een schakel vormt tussen Natura 2000 en weidevogelkerngebieden in de Krommenieër Woudpolder, de Westwouderpolder en het Wormer- en Jisperveld. Het cultuurlandschap van de Markerpolder is van (zeer) hoge waarde. Het is een weidevogelkerngebied. De Starnmeer is daarentegen een droogmakerij en verschilt dus van de Markerpolder en de Oostwouderpolder. Geef deze polders als "veenweidegebied" op de kaart aan, omdat dit passend is (in plaats van grootschalige landbouw).

Beantwoording:

De opmerking van indieners is relevant en verscherpt de omgevingsvisie. Het kaartmateriaal wordt aangepast zodat er onderscheid ontstaat tussen de zuidelijke veenweidegebieden (Markerpolder en Oostwouderpolder) en de Starnmeer.

18.2 Bufferzones voor funderingen

Rondom het dorp Markenbinnen is een ruimere hoog waterpeil zone nodig om de funderingen van woningen, monumenten en het fort beter te kunnen beschermen. Veranker bufferzones rondom dorpen in uw omgevingsvisie en uw omgevingsplannen. Dit kan dan als toetsingscriterium bij aanvragen voor vergunningen worden gebruikt.

Beantwoording:

De gemeente is zich bewust van de problematiek en zal samen met het HHNK mogelijkheden onderzoeken om het waterpeil aan te passen. Het betreft hier overigens een beheeraspect in de uitvoerings sfeer van de omgevingsvisie.

18.3 Financiële zekerheden voor huiseigenaren

Maak met het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier afspraken over vergoedingen voor huiseigenaren als onverhoopt schades ontstaan aan funderingen door waterpeilverlagingen of grootschalige landbouw, bij voorbeeld de vorming van een nazorgfonds. Huiseigenaren in Markenbinnen maken zich zorgen over de risico's van verdere waterpeilverlagingen en bodemdalingen voor funderingen.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan met als aanvulling dat een stellingname over het al dan niet verlenen van vergoedingen aan partijen als gevolg van waterpeilverlagingen of grootschalige landbouw niet past in de globale opzet van de omgevingsvisie. Het ligt voor de hand om een nadere belangenafweging te maken op het schaalniveau van een mogelijk op te stellen uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied.

18.4 Peilbuizen

Wij spreken onze waardering uit dat gemeente Alkmaar een opdracht heeft gegeven voor het ontwerp van een peilbuizenmeetnet voor het buitengebied. Wij hebben begrepen dat het fort en het dorp daarin worden meegenomen. In het artikel "Iets hoger grondwater en de woning is paalrot-proof" in de Volkskrant van 19 juli 2017 wordt ingegaan op nut en noodzaak van peilbuizen om de grondwaterstand in de gaten te houden.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan

18.5 Recreatieve en blauwe netwerken

Wij zijn het eens met uw ambities om nieuwe recreatieve routes te ontwikkelen en het landelijk gebied beter toegankelijk te maken. De Markerpolder en de Stelling van Amsterdam bieden mogelijkheden voor verbetering van:

- Vaar-, kano- en schaatsroutes.
- Wandel- en fietsroutes.
- Vismigratie en viswater.

Geef recreatieve en blauwe netwerken op een kaart aan, waaronder schaatstoertochten zoals de Eilandspoldertocht. Leg richtlijnen vast voor de minimum doorvaarthoogte van bruggen of duikers. Polders zijn beter toegankelijk voor bootjes, kano's, schaatseren en vissen als bruggen of duikers minimaal 1,50 meter doorvaarthoogte krijgen.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan en verwijst naar uitvoeringsprogramma's die kunnen worden opgesteld naar aanleiding van vaststelling van de omgevingsvisie.

18.6 Kleinschalig en weidevogels

Wij zijn het eens met uw ambities om meer ruimte te geven aan kleinschalige initiatieven en mengvormen van agrarische bedrijvigheid met recreatie, weidevogels of zorgboerderijen. Het gaat erom dat de

overlevingskansen voor kuikens van weidevogels worden verbeterd. Geef provinciale weidevogel(kern)gebieden in uw gemeente op een kaart aan. De Markerpolder is zo'n een gebied.

Beantwoording:

De gemeente is terughoudend met het opnemen van provinciaal of ander overheidsbeleid dan dat van de gemeente op de verbeelding van de omgevingsvisie. De oorzaak ligt erin dat de gemeente weinig invloed heeft op de aanpassing van dergelijk kaartmateriaal in de toekomst waardoor er op termijn verschillen kunnen ontstaan tussen de verbeelding van de omgevingsvisie en kaarten van andere overheden.

18.7 Duurzamer watersysteem veenweidegebieden

Wij zijn het eens met uw ambities voor vernatting, waterberging en tegen gaan van bodemdaling in veenweidegebieden. De vicieuze cirkel van waterpeilverlagingen en bodemdaling moet worden doorbroken. De overheid onderzoekt de mogelijkheden voor een omschakeling van "peil volgt functie" naar "functie volgt peil" in de veenweidegebieden in het Groene Hart. Geef ruimte aan natuurlijke processen zoals successie waaruit veenmosrietlanden en moerasbosjes kunnen ontstaan. Het programma "Natuur inclusief boeren" past beter bij veenweidegebieden dan grootschalige landbouw.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan en verwijst naar uitvoeringsprogramma's die kunnen worden opgesteld naar aanleiding van vaststelling van de omgevingsvisie.

18.8 Handhaving en toezicht

Handhaving en toezicht verdienen hogere prioriteit. Er zijn periodiek terreininspecties nodig. Wij zijn het helemaal eens dat gemeente Alkmaar gaat handhaven tegen illegale dammen in de Markerpolder. Dammen zijn funest voor vissen. Vissen kunnen niet klunen. Ook vaar-, kano- en schaatsroutes worden door dammen geblokkeerd. Er is bouw- of sloopafval bij illegale dammen aangetroffen. Eventuele schade aan funderingen of visstand onder invloed van illegale dammen of waterpeilverlagingen moet op de dader(s) worden verhaald. De vrije doorvaart voor bootjes, kano's, schaatseren en vissen moet in het landelijk gebied worden geborgd.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

18.9 Kleine landschapselementen

Naast grote landschappelijke structuren zoals de Stelling van Amsterdam telt het landelijk gebied van gemeente Alkmaar kleine landschapselementen die waardevol of beeldbepalend zijn, zoals sluisjes, poldermolens, hoogstamboomgaarden en vleermuizenkolonies. Goed onderhoud is behoud van het landschap. Het is belangrijk dat vrijwilligersgroepen tijdig worden betrokken bij de uitwerking van omgevingsplannen, omdat zij uitstekend op de hoogte zijn van de specifieke locatie en de onderhoudstoestand van kleine landschapselementen. Het is nuttig dat de gemeente vrijwilligerswerk faciliteert met verzekeringen. Dit biedt een vangnet voor monumentenorganisaties en vrijwillig landschapsbeheer.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

18.10 Visrechten

Gemeente Alkmaar gaat over visrechten in de Markerpolder. De Markerpolder is aantrekkelijk viswater voor rietvroom, karper en snoek. De zeelt is een bijzondere vis die uit de oertijd stamt. Ook komt de bittervroom en kleine modderkruiper in dit gebied voor en deze soorten staan op de Rode Lijst. Het verdient aanbeveling dat de gemeente hierover nieuwe afspraken gaat maken met de beroepsvisser en de hengelsportfederatie.

Beantwoording:

De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

Ad 19

19.1 Veenweidegebieden

Op de verbeelding is er onderscheid gemaakt tussen de Oostelijke en Westelijke Eilandspolder, terwijl beide gebieden de status hebben van Natura-2000 gebied en hetzelfde waterpeil hebben. Indien er vindt onderscheid niet logisch en spreekt voorkeur uit voor gelijke aanduiding op de kaart. De droogmakerijen Graftermeer, Sapmeer en Noordeindermeer zijn droogmakerijen en geen veenweidegebieden. Graag dit aangeven op de kaart.

Beantwoording:

Het onderscheid tussen de westelijke en oostelijke Eilandspolder is oorspronkelijk bedoeld om het kerngebied zonder bebouwing (oostelijk deel) te onderscheiden van het westelijk deel waar meer bebouwing staat. Gezien de argumentatie met betrekking tot natuurstatus, grondgebruik cultuurhistorie en waterpeil, lijkt het echter meer voor de hand te liggen beide gebieden onder één aanduiding samen te verbeelden. De suggestie voor het onderscheid maken tussen de Eilandspolder en de kleinere droogmakerijen, wordt overgenomen op de verbeelding.

Ad 20

20.1 Algemeen

De twee grootste problemen die op ons afkomen, namelijk klimaatverandering en verlies van biodiversiteit worden nergens genoemd in de Omgevingsvisie. Juist een Omgevingsvisie tot 2040 zou moeten voorsorteren op de vraag of diepliggende polders op den duur houdbaar zijn als landbouwgrond bij een stijgende zeespiegel. Ook de fundamentele vraag waar toekomstige woningen het best gebouwd kunnen worden, in de buurt van het werk (Amsterdam), in ruim opgezette wijken (Heerhugowaard) of toch in Alkmaar aan het kanaal zou aan bod moeten komen. Natuur in relatie tot biodiversiteit komt veel te weinig voor in de Omgevingsvisie.

Beantwoording:

In de omgevingsvisie worden de gevolgen van de klimaatverandering nadrukkelijk genoemd. Zowel in de drie hoofddambities als de algemene ambitie over de ondergrond komt klimaatverandering aan de orde. Zo is een van de ambitiepunten van de compacte stad het verduurzamen en streven naar een klimaatbestendige stad en betekent de ontwikkeling van het kanaal een plek waar voorbeeldprojecten op het gebied van klimaatadaptatie kunnen ontstaan. In de visie wordt daarnaast helder uitspraak gedaan over waar in de toekomst wel en niet wordt gebouwd. In de stad wordt gebouwd op basis van het principe van de compacte stad. Hierdoor blijft het landelijk gebied ook in de toekomst open en groen. Wat betreft biodiversiteit merkt de gemeente op dat de gemeente streeft naar het uitbouwen van de hoofdgroenstructuur.

20.2 Recreatie en natuur

Ad 20 zou graag zien dat genoemde recreatieve mogelijkheden aan natuurontwikkeling gekoppeld worden. Van belang is ook dat Alkmaar voor verblijfsrecreatie aantrekkelijk wordt. Daarom dient natuurrijk groen zoveel mogelijk de lelijke bedrijventerreinen aan het oog te onttrekken.

Beantwoording:

De omgevingsvisie zet in op het groener maken van de stad op basis van het gemeentelijk groenbeleidsplan. De gemeente ziet tevens mogelijkheden om recreatiemogelijkheden te versterken. Bij voorkeur gebeurt dat door recreëren in een groene omgeving te stimuleren. Waar nodig, worden nieuwe groene verbindingroutes aangelegd. De vraag in hoeverre de groene verbindingen bijdragen aan biodiversiteit en daarmee een natuurlijke waarde uitdrukken, vormt onderdeel van een mogelijk uitvoeringsprogramma van de visie. Datzelfde geldt voor de concrete inpassing van bedrijventerreinen.

20.3 Algemene ambities

Ad 20 juicht een ambitie voor het uitbouwen van de hoofdgroenstructuur toe. De ambitie lijkt nu echter alleen gericht op het optimaal "benutten" van het onbebouwde deel van Alkmaar, dat nu gemakshalve "Groen" wordt genoemd. Echter het toevoegen van recreatiemogelijkheden, het stimuleren van amateurtuincomplexen, kinderboerderijen, groene begraafplaatsen en meer groen op sportterreinen gaat ten koste van c.q. levert geen bijdrage aan de ecologische kwaliteit. Ad 20 zou graag zien dat het

herstellen, stimuleren en verbeteren van de ecologie en de natuur een essentieel onderdeel is van deze ambitie.

Beantwoording:

De gemeente gaat niet lichthartig om met het begrip 'groen'. Het begrip vormt juist een belangrijk uitgangspunt in de ontwikkeling van de kanaalzone als onderdeel van de aantrekkelijke en gezonde stad. Het optimaal benutten van het onbebouwde deel van Alkmaar, zoals indiener het omschrijft, heeft als doel dat goed wordt nagedacht over de functie van gronden. Dat betekent dat ook een niet-bebouwde invulling van gronden als volwaardig wordt beschouwd als het gericht is op het toevoegen van omgevingskwaliteit. Nieuwe parken en de aanleg van waterlopen maken hier bijvoorbeeld ook onderdeel van uit. De ecologische ambities van de gemeente zijn verder al vormgegeven in het gemeentelijk groenbeleidsplan.

20.4 Ambitie I: Kanaalzone

Ad 20 zou graag zien dat genoemde recreatieve mogelijkheden aan natuurontwikkeling gekoppeld worden. Van belang is ook dat Alkmaar voor verblijfsrecreatie aantrekkelijk wordt. Daarom dient natuurlijk groen zoveel mogelijk de lelijke bedrijventerreinen aan het oog te onttrekken.

Beantwoording:

De gemeente herkent het beeld dat op plekken het Noordhollandsch Kanaal als barrière wordt ervaren in de stad. De door indiener genoemde plekken zijn voorbeelden van plekken waarmee in de toekomst anders met de invulling kan worden omgegaan. Een nadere uitwerking hiervan vindt plaats in de vorm van uitvoeringsprojecten en zal niet in de omgevingsvisie worden benoemd vanwege het globale karakter van het document.

20.5 Ambitie II: Compacte stad

Ad 20 heeft bezwaar tegen het streven naar het thematiseren van parken samen met bewoners. Dit kan er toe leiden dat er alleen maar speeltuinen, klimrekken en hondenvrijloopgebieden komen. Het is van groot belang dat er ook stukken zijn waar de natuur nog de kans krijgt. In een toekomst waar alles gedaan moet worden om de biodiversiteit zo hoog mogelijk te houden is het van belang om verbindingzones tussen de parken (ecologische kerngebieden) zo robuust mogelijk te maken.

Beantwoording:

Het inrichten van parken samen met de buurt versterkt de binding van mensen met de plek waar ze wonen. De gemeente herkent zich niet in het beeld dat door samen met buurtbewoners na te denken over de inrichting van parken er geen ruimte meer overblijft voor een natuurlijke invulling van parken. Ook een natuurlijke invulling van een park kan namelijk als thema gelden bij de inrichting ervan.

20.6 Ambitie III: Landelijk Gebied

Ad 20 is het er mee eens dat het natuurgebied Eilandspolder een water- en vogelrijk natuurgebied is. De Eilandspolder heeft als Natura 2000-gebied een formele status verworven met expliciet benoemde natuurdoelstellingen voor habitats, dier- en plantensoorten en vogels. Deze status van het gebied dient in een Omgevingsvisie expliciet te worden genoemd. Het aantrekkelijk maken voor recreanten zou niet moeten worden aangemoedigd, omdat dit ten koste gaat van de natuur(doelstellingen.). De genoemde grootschalige ontwikkeling zou gestuurd moeten worden vanuit duurzaamheid en biologische landbouw. Tijdens de bewonerssessies klonk een duidelijke roep om duurzaamheid en natuur, maar Ad 20 kan hierover maar weinig terugvinden. Ad 20 is tegenstander om de vrijkomende agrarische bebouwing te bestemmen voor recreatie zonder harde randvoorwaarden t.a.v. zonering ten behoeve van recreatie en natuur.

Beantwoording:

De omgevingsvisie is een voor de gemeente Alkmaar bindend document. De status van de Eilandspolder als Natura-2000 gebied verandert niet door het wel of niet opnemen in de omgevingsvisie. Omdat het gebied echter zó bijzonder is (ook ten opzichte van andere veenweidegebieden), past de gemeente de verbeelding van omgevingsvisie aan zodat het Natura-2000 gebied zichtbaar wordt op de kaart. De gemeente staat daarnaast open voor kleinschalige recreatie in het landelijk gebied, waaronder de Eilandspolder. Op welke wijze natuurdoelstellingen en recreatie met elkaar samengaan, vormt onderdeel van een mogelijk op te stellen uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied. Vaststaat echter wel dat rekening moet worden gehouden met de effecten die kleinschalige recreatie heeft op het Natura-2000 gebied. Wat betreft het begeleiden van grootschalige ontwikkelingen in de agrarische sector, stelt de gemeente dat de ingrediënten duurzaamheid en biologisch gewenste elementen zijn die zullen worden meegenomen als een uitvoeringsprogramma voor het landelijk gebied wordt opgesteld. Hetzelfde geldt voor de invulling met nieuwe functies van voormalige agrarische gebouwen.